

Redacțiunea, Administrațiunea
și tipografia:
BRAȘOVU, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Brevetele de invenție nu se primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
Brevetele de invenție:
Brașov, piața mare, Târgul
Inului Nr. 30.
Inserate mai presede în Viena
R. Hesse, Haasenstein & Vogler (Ödo
Hesse), H. Schalek, Alois Herndl, M.
Dukas, A. Oppelk, J. Donnerberg; în
Budapesta: A. V. Goldberger, Eck-
stein & Bornat; în Frankfurt: G. J.
Dobbs; în Hamburg: A. Steiner.
Prețurile inserțiilor: o serie
garmonioasă pe o colană 8 or. și
80 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a III-a o
serie 18 or. v. a. s. 50 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 45)

"Gazeta" este în să-careți
Abonamente pentru Anstro-Ungaria.
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
a administrațiune, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagului
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
s. 15 bani. Atâtă abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 247.—Anul LVI.

Brașov, Duminecă, 7 (19) Noemvre

1893.

Din cauza sântel sərbători de Luni, dia-
ră nu va apăre până Marți sėra.

Nouă năvală asupra școlilor noastre.

Brașov, 6 Noemvre v.

Până acuma a mai mers cum
a mers, am luptat cum am
putut pentru apėrarea școlilor
noștre romănesci confesionale, în
contra povoiului de maghiarisare.

Unii din noi și-au făcut datoria
pe deplin, alții numai pe jumėtate,
alții au negles'o aprupe cu
totul.

Unde preoții și dascălii au fost
harnici și energici școlile noastre
poporale, deși n'au putut înflori,
căci de-o înflorire a lor în timpurile
vitrege de ađi nici vorbă nu pėte fi,
totuși s'au susținut pe câtă numai
a fost cu puțință la înălțimea chi-
mării lor, așa că cu tóte piedecile
și asupririle, la cari erau și sunt
espuse, ele alcătuesc și ađi un
zid de apėrare pentru limba și
cultura noastră romănescă.

În acele comune, unde con-
ducătorii învățământului nostru
poporal și-au făcut datoria numai
pe jumėtate, sunt și rezultatele
mai slabe, őr școlile noastre sunt
mai espuse primejdiei de-a fi cu
timpul înghițite de molochul
maghiarisării.

Ear unde preoțimea și dascăli-
mea noastră n'a lucrat mai nimic
pe terenul învățământului, unde
nu s'a îngrijit de cu vreme de a
pune sub adăpost institutelor
noștre culturale, ne clătinăm
cu școlile noastre ca trunza
pe apă, pe care o pėte duce
fiă-care suflare de vėnt.

Până acuma a mers, cum a
mai mers, dər acum őrășe se
ridică o nouă și gróznică vijeliă,
care amenință a sgudu din temelii
învățământul nostru național.

De aici încolo se ridică nou
și mai mar pericole și va începe
un nou period de luptă desperată,

căci contrarii noștri, încurajați
de succesele, ce le-au dobėndit la
păreră cu ajutorul călcării de
drept și de lege și a forței
brutale, dau năvală őrășe din
tóte părțile asupra școlilor
noștre. Asaltul, ce vor să-l
facă, tinde mai mult ca or
și când la nimicirea lor ca școl
romănesci.

Să fim dər cu ochii în patru
și să ne înarmăm cu curagiul
strămoșesc ca să putem înfrun-
ta cu bărbăție năvala dușmană.

Furia sėlbatică a năvălitorilor
s'a deslănțit de cuėrndu în
comitatul Aradului și strigătele
lor rėșboinice trebuie să ne găsesc
pe toți la posturile noastre gata
cu micu a intra în luptă.

Am arătat la mai multe oca-
siuni că tocmai Romăni din
comitatul Aradului se află în
stare mai bună cu școlile
poporale confesionale. Am
constatat cu bucurie, că în
numita diecesă până acuma nu
a succedut adversarilor noștri
de a înființa nici măcar o
unică școlă comunală.

Ei bine, tocmai acest teren
și-l'a ales acum șovinismul
turbat ca să ne atace limba
și cultura.

Adunarea comitatensă din
Arad a votat înainte cu câteva
zile un șir de mėsuri draconice,
ce vrea să le pună în aplicare
față cu școlile romănesci
confesionale de-acolo. Nu
destul cu dreptul de inspecțiune,
ce-l are statul în puterea
legilor, asupritore de ađi, în
mėsura mai multă ca trebuin-
ciósă asupra școlilor noastre,
mai vine acum și administra-
ția să-și aróge o inspecțiune
deosebită, un amestec ilegal și
să organizeze o gónă formală
contra învățătorilor noștri,
sub cuvėnt că aceștia nu-și
bat capul de ajuns cu
instrucțiunea limbei maghiare.

Puternicii dela Arad sub
pretextul acesta vor să dea
năvală asupra școlilor romănesci
confesionale din comitatul
Aradului și să le facă să
dispară. Ei vor să ne rădă-
cească și să ne rădăcească
limba și cultura noastră
romănescă!

asupra școlilor romănesci
confesionale din comitatul și
deja ceea deciseră a le supune
unei supravegheri și inspecțiunii
a parte prin organele lor,
făcėndu presiune asupra
inspectorului reg. de școl, ca
să prețindă cu îndoită rigore
învėtarea perfectă a limbei
maghiare și să denunțe acele
școl, unde acesta nu s'ar
întempla. Ei au mai hotărīt
să ia acestor școl și pământurile,
ce li s'au adjudecată cu
ocasiunea comasărilor și
aceste pământuri să se
folosesc pentru fundațiuni,
din cari să se înființeze
școl comunale cu limba
de propunere maghiară.

Atăt e de ajuns ca să
vedem și să ne convingem
la ce tind adversarii noștri.
Ori câte hotăriri ar fi
luate însė șovinistii dela
Arad, intențiunea și scopul
lor nu se va putė implini
pe câtă vreme noi vom fi
la înălțimea chiamării
noștre și vom ști să ne
apėrăm cu demnitate și în
strinsă unire școlile noastre
în contra tuturor încăl-
cării lor.

Așa trebuie să lucrăm și să
procedem în comitatul
Aradului ca și pretutindena.
Am sėvėrși un pėcat de
morte dēcă am șovăi numai
o clipită. Mare este dər
rėspunderea ce zace pe
umerii preoțime și a dascăli-
mei noastre în aceste
vremuri de noă și mai
grea încercare.

Nu ne temem însė, căci
viu este Dumnezeu poporilor,
și el ne va da tării și
însuflețire, ca să luptăm
lupta cea mare și sfântă
pentru a salva ceea ce ne
este mai scump, ca ómenii
și ca poper. Limba și
cultura noastră romănescă!

Atentate asupra averii poporului.

IV.

Brașov, 6 Noemvre v.

Ca un popor fără de patriă
este tractat astăzi poporul
romănesc dintre Tisa și
Carpați.

Nu-i mirare dər, dēcă ni-se
spune, că totu ceea ce este
al statului, este numai al
Maghiarilor, őr nu și al
nostru.

Cu idea acesta pare că ne-am
fi dat chiar și noi atât de
mult, încat nici inima nu ni-
se sfășie, nici sângele în
vine nu ni-se revoltă, când
pentru esemplu prin ținuturi
curat romănesci călătorim
cu trenul ore întregi, fără
ca pe cursul liniei ferate să
vedem o singură inscripție
romănescă și fără ca din
partea funcționarilor dela
tren să audim măcar un
cuvėnt rostut în limba
romănescă.

Astfel un străin, călătorind
astăzi pe liniile ferate ale
statului nostru, trebuie să
rėmănă cu impresiunea, că
în adevăr aici există un
stat unguresc curat național,
în care nu s'ar mai afla
nici un neam, nici o limbă
și nici un popor afară de
poporul unguresc. Nici prin
gând nu-i pėte trece străinul
călător cum este cu puțință
ca într'un stat ca acesta,
care este alcătuit din atâtea
popore vechi și puternice,
cu limbi deosebite, și obice-
aiuri deosebite, să ajungă a
fi stăpănitore o singură
limbă și un singur popor,
în timp ce tóte celelalte
popore s'au espatriate și
atăt de huiduite din drepturile
lor străvechi, încat în
afacerile și la bunurile
comune ale statului, cari
sunt bunurile noastre ale
tuturor, se nu avem noi
nici măcar atata drept și
limba noastră se nu aibă
nici măcar atata trecere,
câtă i se cuvine și celui
din urmă venetic din țera.

Și în tața acestor revoltătoare
stări de lucruri, ne-am dat
a ne îneca durerea în piept
și a nu cărti nimic; ba încă
ne pare bine, dēcă împiegații
căilor ferate ale statului
se milostivesc, pe banii
noștri, a ne arunca și nou
câte-un bilet de călătorie,
ori a ne lăsa și pe noi să
ne ocrotim, în timp de
iernă și vreme grea, în
câte-o miserabilă

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

Omul cu barbă de aur.

— Poveste. —

A fost unde a fost, a fost în
lume un împėrat foarte puternic
și bogat, de parea, că nu i-ai
fi aflat pãrechia să fi totu
umblat. El avea pe împėrătėsa
și un singur copil lângă ei.

Ce slăbiciune i-a venit împėra-
tului odată nu știu; știu numai,
că el chiamă pe împėrătėsa și-i
dise: „Draga mea împėrătėsa,
eu simt că mi-i aprupe cėsul
mortii, pentru aceea te-am
chiamat, să mi te făgăduiesc,
că dēcă voi muri eu, tu în
vecl nu te vei mărita, fără
vei grijă de copilul nostru,
să aibă o crescere bună și
fără frica lui Dumnezeu.”

— „Făgăduiesc”, dıce împėrătėsa,
„oă nu mă voi mărita, fără
voi avė grijă de copil, ca
nici un pėru din barbă să
nu i-se cărlige!”

Împėratul a murit. Ei, dər
apoi șciti D-vóstrė dıca
ocea, că: gura dıce, gura
minte... Așa și cu împėrătėsa
noastră din poveste: abia
așteptă până se trase pe im-

pėrată cea din urmă sapă
de pământ și haid' cu gândul
la măritate. Să și mărită
în scurtă vreme după un
om bogat din țera, pe care
apoi l'au pus împėrat. Și a
nimerit împėrătėsa și biata
țera un împėrat așa de rău și
sgărcit, de și cea din urmă
bucătură ar fi luat-o dela
popor. Ba la bietul copil se
ocupă nimeni, nici măcar
să nu-i dea.

În curtea împėratului era
o fântână de lapte dulce.
Din acea fântână, fiă iertat
impėrat bea lapte și tótă
țera se îndulcea din ea, așa
că ș: cel mai sėrac om își
stempėra sufletul cu lapte
din acea fântână și de
aceea ómenii nu șiau cum
să iubescă mai mult pe
bunul lor împėrat.

Ei, dər după bine așteptă
rău! Impėratul cestu nou
puse străji în jurul fântă-
nii, ca să nu lase pe nimeni
să ia lapte, măcar că din
asta n'avea nici un tolos,
căci laptele din fântână
nici creștea, nici scădea,
ori să fi luat din el, ori să
nu fi luat.

Odată pađitorii aducă veste
impėratului, că la fântână
în tótă dimineața vine un
om cu barbă de aur, își
umple va-

sele de lapte și se duce, ca
și cum n'ar fi fost. De
prinsu nu-l pot prinde,
pentru că nu se pot apropia
de strălucirea barbei lui.

Impėratul se miră tare și
se gândi să mērgă chiar el să
pândescă dora ilă va putė
prinde. Ei, dər omul cu
barbă de aur se făcuse totu
de aur și când veni după
lapte, așa scipea, de împėra-
tul nu se putea uita la el.
Umplu vasele și — du-te
copile! Impėratul rėmase
cu buzele drimboiate,
ciudindu-se și necăjindu-se,
că nu l'au putut prinde.
Așa n'ajută Dumnezeu
la omul rău!

Acum ce să facă împėratul
să-l potă prinde? Întrebat
a pe toți sfetnicii săi, dər
nici unul nu l'a putut
sfătui. Trimi-s'a cărți prin
țera, că cine i-ar putė
prinde pe omul cu barbă
de aur i-ar plăti scump,
căci de-o parte îi parea
rėu împėratului după
lapte, őr de altă parte
cine ar fi el, când ar avė
pe omul acela, cum s'ar
făli și cum s'ar mai
mândri, căci alți împėra-
ți nu au ce are el!

Norocul lui! Odată őră
că-i vine înainte o cătană
bėtrână și-i dıce: „Înălțate
impėrate! Omul cu barbă
de aur, de

când, a trăit numai cu
lapte, el nu șie puterea
altor mănăci și beuturi;
pentru aceea pune, înălțate
impėrate, lângă fântână
pită, friptură și vin, el
a mănca, a bea, s'a
îmbeta, s'a culca și așa
ușor se va putė prinde!”

Impėratul face, precum
il sfătuesc bătrănul, și a
nimerit-o. Omul cu barbă
de aur a măncat, a beut,
s'a îmbetat și așa beat
a fost prins de pađitori și
dus la împėrat, care sta
să nu-și încapă în cămașă
de bucurie, vėdėndu-l în
mână. Il și puse împėra-
tul într-o cușcă de aur și
așa apoi il arăta la toți
óșpeții săi, cari veniau
de-a minunea de peste
țeri și mări. Omul cu
barbă de aur sta supėrat,
necăjit, nu vorbea cu
nimenea, nu mănca
nimica, înzadar il
îmbiau cu mănăci de
cele scumpe.

Odată împėratului îi
veni porunca să mērgă
la bătaia, dər ce să
facă acum cu omul cu
barbă de aur, cui se-l
lase în grijă? În cele
din urmă se hatări să-l
lase în sēmă copilului
de împėrat, pe care-l
și chiamă la sine și-i
dıce: „Dragul meu
copile, eu trebuie să
mērgu în bătaia; tu
dər să rėmăi să grijesi
de omul cu barba de
aur, dă-i

sală de pe la gări, unde nu aude bietul țeran din gura împiegaților dela tren, decât batjocuri și injurături.

Dér nu numai ceea ce este alu statului a ajuns astăzi așa dicându în proprietatea exclusivă a Maghiarilor, ci cei dela putere au început acum să se facă stăpâni chiar și peste bunurile noastre private: am ajuns până acolo ca să ne răpescă chiar și bucătura din gură.

Acestu tristă adevăr îl dovedesc în deajuns îngrozitoare casuri de volnică, ce le-am înșiratu în cursul acestor articuli. Ar trebui însă să scriem cărți întregi, decât am voi să cuprindem la un loc măcar și numai o mică parte din acele mari și multe atentate, câte se săvârșesc astăzi din partea stăpânitorilor unguři la averea nenorocitului nostru popor. Ca să nu trecem mai departe, fiindcă am amintit mai sus de căile ferate, vom vorbi ceva aici și despre acestea.

Scim, că în Ardeal încă avem câteva linii ferate private, adică cari s'au construitu nu pe cheltuiela statului, ci din averea privată a locuitorilor, fără ca statul să fi contribuit la acestea nici măcar c'unu ban. Una dintre aceste linii, care din punct de vedere românesc este pte și cea mai importantă, e linia ferată Mureș-Ludoș-Bistrița.

Dicem, că această linie este din punct de vedere românesc una din cele mai importante, nu numai pentru că în totu cursul său, cât ține Câmpia de-alungul, trece exclusiv prin comune românesce, ci și pentru că ea este construită în mare parte pe cheltuiela poporului nostru. Să vedem dér, cum s'a întâmplat construirea acestei linii și ce a dobândit poporul român din Câmpia prin această linie ferată a sa.

Nu se pte tăgădui, că pentru Câmpia, unde din lipsa unor bune drumuri de țără comunicaținea era atât de greoă, lipsa acestei linii ferate era adencu simțită. Ea ar fi și putut aduce pentru populaținea folose cu multă mai mari ca cele de aci, decât la construire s'ar fi ținut sēmă de adevăratele interese ale poporului. Ca în totu locul însă, așa și aici, dătătoare de tonu au fostu nu interesele populaținea în genere, ci interesele câtorva proprietari maghiari, cari au profitat de ocaziune pentru a-și face lor ușurinte, în timp ce marea masă

a poporului a rămas și de astă-dată pirlită și nebagată în sēmă.

Firescu ar fi fostu, ca linia să se construică în direcținea oblu, pe valea Sânpetrului și a Silivașului, în care casu ar fi atinsu comuna mare a Sânpetrului, unde pe lângă țergurile de țără, s'ar fi putut forma și unu țergu de săptămână, care ar fi înlesnitu esportul de bucate, vite etc. și s'ar fi formatu aici unu centru comercialu multu promițtoru. În acestu casu linia s'ar fi putut construi cu spese multu mai puține, deoarece n'avea în cale decât unu dealu mai micu, peste care s'ar fi putut trece cu ușurintă.

Interesele unor proprietari maghiari însă au adus cu sine, ca linia să se construică pe la Șermaș și Budatelec, făcendu o ocolire de 6 kilometri și risipindu o jumătate de milionu cu marile tăieturi și ridicături din dealul Budatelecului, care dealu și astăzi se risipește mereu, consumându sume considerabile de bani cu reparaturile.

Tote acestea numai pentru că așa au cerut interesele câtorva grofi unguresci, între cari fișpanul Beldi din comitatul Coșocnei ocupă unu locu de frunte.

Adevăratu, că la începutu susu dișii proprietari maghiari promiseră, că terenul trebuinciosu pentru construirea liniei ferate, intru câtu această va avé să trecă pe locurile lor, îl vor da în cinste. Când a fostu însă lucrul pe isprăvite, ei și-au uitat de promisiune și au cerut să li-se plătescă și lor, ca și țeranilor români, câte 80 fl. de fiă-care juger, ceea ce s'a și făcutu. Sarcina au aruncat-o „nobili” aristocrați maghiari, pe câtu numai au putut, asupra poporului. În decursu de 10 ani au trebuit să plătescă comunele românesce o contribuție dela 50 cr. până la 3 fl. 80 cr. după fiă-care juger, ceea ce face în totalu 800,000 fl. A mai contribuitu apoi comitatul Clușului, alu Turzii și alu Bistrița-Năsăudului fiă-care cu câte 10,000 fl.

Considerându acum, că tote aceste comitate sunt locuite în majoritate preponderantă de Români, urmază de sine, că și sumele înșirate aci sunt storse în parte precumpănitoare de pe spinarea poporului românesc. Ca să nu dicem multu, dér o jumătate de milionu a eșit și aci din punga poporului nostru. Și care este răsplata acestui popor pentru jertfele aceste ale sale?

Vom spune o în scurte cuvinte: Pentru sumele plătite li-s'au datu comunelor obligaținea de căi ferate,

pe aceste obligaținea însă a pus mâna vice-spanul dela Clușiu, Gyarmathy Miklos, care imputernicitu fiindu din partea comitetului comitatensu, le administreză după placu, comunelor până în ziua de astăzi nu li-s'a datu nici măcar unu crucer din venitele căii ferate, ba nu li-s'a făcutu cunoscutu nici măcaru cu câte procente se plătesc cuponele. Nu este ore și acesta o formală răpire a averei poporului nostru?

Și decât după tote acestea ai avé cel puținu mulțumirea să veđi și să simți, că în adevăr, această linie ferată este măcaru în parte românescă. Dér precum la liniile ferate ale statului, așa și aici, nu găsesci o singură inscripție românescă, nu se află unu singuru funcționar român, totul de curge în limba maghiară, fără de care bietul popor român nu pte cumpăra nici măcaru unu biletu de călătorie, ca să nu fiă injurat și desprețuit pentru limba sa.

Etă, cum sciu despotii dela putere să înainteze cauza maghiarisărei pe cheltuiela poporului nostru! Etă cum sciu ei să exploateze acestu popor în favorul intereselor lor materiale!

CRONICA POLITICA.

— 6 (18) Noemvre.

Foile polone din Galiția nu prea sunt încantate de noulu ministeru austriacu Windisgratz. Situaținea de față li se pare posomorita. Gazeta „Narodwa” se îndoiesce și dice că nu vede cerul senin, ea dice că clubul polon trebuie să aibă numai unu singuru gându de a susținea amiciția cea mai intimă cu clubul Hohennwart, pe temeiul principiilor autonomiste și a unei tractice simple de combatere față cu stanga unită germană. Adecau cu alte cuvinte, dintre cele 3 partide coalizate, două se unesc strinsu pentru a bate pe a treia și a o scoate afară din coaliținea. Să nu se întempe însă contrariulu, ca Polonia să se alizeze cu Germania spre a bate partidu lui Hohennwart.

În Berlinu a pricinuit senzația unu capitolu din broșura „Das deutsche Reich” a lui Hans Blum, care spune, cum s'a făcutu alianța dintre Germania și Austro-Ungaria. Se dice, că la scrierea acestei cărți s'ar fi datu concursul său și Bismarck. Etă cum se istorisese acestu evenimentu: În 1879, în înțelesul păcii dela Berlinu, s'a adunat în Novibazar o comisiă a puterilor interesate, ca să stabilească definitiv granițele de-acolo. Atunci Țarulu Rusiei, Alexandru II, a cerut dela împăratul Wilhelm I (amândoi morți), ca membrii germani ai comisiei să facă totu ce tréu și ce pretindă însărcinații Rusiei. Pe timpul

aceia prințul Bismarck petrecea la băile din Gastein, unde împăratul Wilhelm alu Germaniei îi comunică epistolele Țarului, în care se dicea, că pacea atērnă dela implinirea cererilor sale. La acestea Bismarck a răspuns, că deca cuvintele Țarului s'ar afla printre actele oficiale rusesco, atunci n'ar pte să recomande Germaniei, decât mobilisare contra Rusiei. Împăratul să rōge dără pe Țarulu, ca să discute pe cale oficială afacerea acesta. Wilhelm a primitu statulu lui Bismarck. Dér se vede, că i-a parut rău, deoarece a trimis numai decatu, și fără scirea lui Bismarck, pe generalul Menteuffel la Alexandrovo, ér mai târziu s'a dus el însuși. Cu tote aceste raporturile dintre Germania și Rusia au continuat a fi încordate. Bismarck, veđendu rēoela Rusiei a telegrafat lui Andrassy, că pte vorbi cu el? Andrassy i-a răspuns, că da, ér Bismarck a călătorit la Viena și aci comunică lui Andrassy corespondența dintre cei doi împărați, dându expresia îngrijirilor sale, că alianța ruso-francesă este în ajun a să face. Andrassy a răspuns la acesta, că față o alianță francesă-rusă, nu mai o alianță între Germania și Austro-Ungaria pte sta. Bismarck a aprobatu acesta și ast-fel basă acestei alianțe a fostu pus.

SCRIRILE ȚILEI.

— 6 (18) Noemvre.

Parastas. Măne, Duminecă în 7 (19) Nov. înainte de amēđ, se va serba în biserică rom. gr. or. din Grōveri parastasu intru amintirea generosului fondatoru alu „Asociaținea pentru spriginirea invēđ. și sod. rom.” din Brașov, Mihailu Stroescu, despre care scim, că a dăruit anii trecutii pentru Asociaținea acesta 50,000 fr. După amēđ, la 2 ore, se vor împărți între elevii șerao haine din fundaținea acesta într-una din salele școlilor române din loș.

Viitorul Metropolit. Foile opoziționale maghiare lășeră fama tendențioasă, că Episcopulu Pavelu dela Oradea mare va fi în curēndu numit, prin ordinu tamerlicianu, metropolitu la Blășiu. Noi am diș, că această faimă nu pte avé nici unu temei, deoarece guvernul ungurescu nu pte rēsturna actul electoralu alu Sinodulu din Blășiu, săvârșit cu învoirea Monarhulu nostru. Acum cetim în privința acesta în guvernamentalul „Pester Lloyd” dela 16 l. c. următorea desmintire:

„Mai multe foi aduc aci scirea, că Episcopulu greco-catolicu de Oradea-mare, Michaelu Pavelu, va fi numit Metropolitu la Blășiu. Aflăm din isvoru bine informatu, că această scire este lipsită de ori ce temei.”

† Contele de Hartenau. Telegrafulu aduce scirea din Graz, că contele Alesandru

de mănecare, dă-i de beut și aib grijă, nu cumva să fugă unde va, căci atunci îți stă capulu unde stau picioarele, și picioarele unde stă capulu!”

Împăratulu pornesce la bătaia, ér copilul se juca totă ziua pe lângă oușoa cu omul cu barbă de aur, ca nu cumva să fugă, séu să-l fure cine-va. Odată, cum se juca el cu o minge de argintu, numai ce se rostogolesce mingea în oușoa la omul cu barbă de aur și acesta i-o ia.

— „Dămă, fi bun, mingea, bade cu barbă de aur!”

— „Nu ți-o dau, dēu, până nu mi-i slobođi din oușoa!”

— „Nu te pot slobođi”, răspuse copilulu, căci atunci își stă capulu unde stau picioarele, și picioarele unde stă capulu, dér domnia-ta dă-mi mingea!”

Omulu i-o dă și éra se rōgă încă mai tare ca înainte, să-l slobođă. Bietulu copil, bun la inimă și milos ca tatăl său, slobođe pe omulu cu barbă de aur.

— „Ei, fetulu meu copile, după bine așteptă bine!” dice omulu cu barbă de aur și cu acestea se cam mai duce.

Acum pricina era gata. Cum să aș-

tepte bietulu copil pe împăratu, fără de omulu cu barbă de aur! Ce să facă? Mai bine să iau lumea în capu încătră m'oră duse cești doi ochi, își diș copilulu și se hotări să plece la drumu prin lume. Și merse el multă lume împărăție, merse peste țeri și mări, peste dealuri și văi, când étă că în drumu se întâlnește cu unu porumb. Tinde pușca să-l impusce:

— „Nu mă pușca, copil de împăratu că am doi pui acasă și aceia pieru de fōme, de nu le voi duce de mănecare!”

Copilulu i-s'a făcutu milă de el și nu l'a pușcatu.

— „Ei, copile, după bine așteptă bine!” dișe porumbul.

— „Ce bine-mi poți tu face?”

— „Nu te gândi, copile, numai dealu cu dealu nu se 'nteluesce, dér omu cu dobitoce se 'nteluesce.”

Copilulu ridēndu, merge mai departe. Merge, merge până se 'nteluesce cu o rață. Tinde pușca să-l impusce:

— „Lasă-mă nu mă pușca, fi-ți milă, căci am acasă doi pui și pieru de fōme, de nule voi duce ceva de mănecare”. Copilulu i s'a făcutu milă și nu a pușcat-o.

— „Ei, după bine așteptă bine!” dișe rața.

— „Ce bine-mi poți tu face?”

— „Nu te gândi, dealu cu dealu nu se 'nteluesce, dér omu cu dobitoce se 'nteluesce!”

Copilulu ridēndu merge mai departe. Merge, merge, până se 'nteluesce cu unu cocostărgu. Tinde pușca să-l pusce:

— „Lasă-mă, nu mă pușca, căci am doi pui acasă și pieru de fōme, de nu le voi duce de mănecare!”

Copilulu i s'a făcutu milă și nu l'a pușcatu.

— „Ei, după bine așteptă bine, dișe cocostărgulu.”

— „Ce bine-mi poți tu face?” întrebă copilulu.

— „Nu te gândi, dealu cu dealu nu se 'nteluesce, dér omu cu dobitoce se 'nteluesce.”

Copilulu ridēndu merse mai departe. Merge, merge se 'nteluesce, cu doi obșitari: „Unde mergeți?” îi întrebă copilulu.

— „Mergem să ne băgăm undeva slugi!”

— „E bine, mergem tustrei de-a soția!”

Mergu tustrei preste șapte mări și șapte țeri, până ce ajungu la curtea unui împăratu.

— „Ce căutați?” îi întrebă împăratulu, care tocmai era afară.

— „Ne-am băga slugi”, răspuseră feciorii.

— „Bine, veniți la mine, căci chiar imi trebuie doi cocși și unu diregătoru.”

Se tomescu cu simbria și cei 2 obșitari se facu cocși, ér copilulu de împăratu rămăse diregătoru.

Dér pisma e mare bolă, căci soști d-vōstré, că prin pisma diavolului a intrat mōrtea în lume. Cei doi cocși erau pară de focu, cum de unu copil se fiă mai mare decât ei. Nu sciau, că el e fecior de împăratu și se gândiau, ce să facă să-l puă sub picioare. Mergu la împăratulu și diș: „Înalțate împărate, diregătorulu acesta nou alu înălțimii tale s'a laudat cătră noi, că decât înălțatul împăratu l'ar face sfetnicu, atunci el, până ar merge împăratulu la biserică, ar alege o mierță de grău din o mierță de orzu, pe cari împăratulu să le mestece la olaltă, fără a prăda unu singuru grăunte. Și când va veni împăratulu

Hartenau, fostul principe bulgară *Alexandra de Battenberg*, a răposat acolo în urma unei bôle acute de intestine.

—x—

Ministrul Csaky și tinerimea maghiară. Ministrul de culte și instrucțiune publică, contele *Albin Csaky*, a fost ales membru de onoare al „clubului universitar” din Budapesta. Cu ocazia primirii diplomei ministrului, în răspunsul ce l'a dat alocuțiunii studentului *Parcselich*, a mulțumit în termeni calduși studenților, asigurându-i și de sprijinul său material.

—x—

Dar pentru școlă. Din Agostin ni-se scrie: Pentru procurarea de cărți pe seama școlii române din Agostin, d-lu *N. P. Petrescu* din Brașov a făcut o colecție de: Filiala „Albina” 5 fl., marimonioși d-ni: Frații Stănescu 2 fl., P. Nemeșu 1 fl., I. Socaciu prof. 50 cr., Pușcariu 50 cr. N. N. 50 cr., Eremiasu nepoții 50 cr., I. Săbădeanu 50 cr. Totalu 10 fl. 50 cr., er d-za, d-lu Petrescu, a daruit un exemplar din opul său: „Povestiri alese”. Cu suma de bani s'au procurat: 20 abecedare române de I. Popescu, 15 abecedare maghiare de Koos și Darius, 6 religii de I. Popea, 5 legendare de Putnok, 1 manuducere de Feneșan și Koos, 2 liniale și o cutie de penne pentru scris. Primesc d-lu colecțianții și marimonioșii contribuții sincera noastră mulțumită. — *Al. Bucșa*, invet.

—x—

Mărtea unui țeran român de 106 ani. Din comuna Meșteruș, în comitatul Alba Iulia, ni-se scrie cu data de 15 Noiembrie n.: Astăzi a răposat aici badea *Töderu Sërbu*, un moș bătrân și plăcut, care ne istorisise multe lucruri din timpurile de demult, cum despre fometea cea mare din 1816, despre *Catarina Varga*, despre revoluțiune și altele. Elu ne spunea, că în fometea dela 1816 era fecioru holteiu, d-er cam tomaticu, și că chiar în anul acesta implinise vârsta de 106 ani. Până la ștergerea iobăgiei, moșul *Töderu* a dus o viață grea, căci deși era omu foarte muncitor, nu și putuse încirpa nici o avere, mai având și o familiă numărösă. La 1848 l'au strânsu rău în chingi „öskenteșii” (voluntarii) lui *Jubász*, cari multă s'au silită să ale dela elu, cari ömeni din comună au fost duși în lagerul lui *Axente*. De-ore-ce lașe moșul nostru nu voi să spună nimic, „öskenteșii” ilu bătură „până 'i s'a fostu despoiată carnea de öse”, cum dicea elu. În zilele bătrânețelor, moșul *Töderu* își câștigă o avere frumoșă, ducendü o viață plină de mulțămire. În urma lui au rămasu 2 fete, 5 gineri cărunți, vre o 13 nepoți și cam pe atâția strănepoți.

—x—

Căendarul Plugarului pe an 1893. Facem cunoscută cetitorilor noștri, că în editura tipografiei „A. Mureșianu” din Brașov, a ieșit de sub tipar „Căendarul Plugarului” pe anul 1894, redigiat de *Ioanü Georgescu*.

Acestu căendaru, care se va vinde cu unu prețu foarte micu, cuprinde vre o 600 de cöle mari de tipar, cu o materiă foarte bogată și de folosu pentru poporü. Pe lângă partea calendaristică, care conține tôte amănuntele trebuincioșe, „Căendarul Plugarului” conține o parte comercială constătătoare din vre o 11 articuli, apoi partea literară cu diferite novele, snöve, istorisiri alese etc. Partea economică cu felurite scrieri și povățuri despre crescerea și altoirea pădureilor, răsăditul altoilor, folosul pomilor, cartofii, varza, mazăricea, trifoiul, luțerna, rapii etc. Apoi alegerea vitelor de prăsilă, oieritul, stupăritul etc. Urméză vre-o 7 poesii din cele mai frumoșe, apoi cantece populare, povețe, glume, proverbe, gicitori etc. Chiar și numai din cuprinsul arătatü aci se pöte convinge ori cine despre bogăția acestui căendaru, care în mâna plugarilor noștri este o carte de mare folosü și plină de învățaturü. Se pöte cumpăra dela tipografia „A. Mureșianu” din Brașov cu prețulu de 25 cr. exemplarul + 5 or. porto.

—x—

Calea ferată dela Brașov la Făgăraș. La propunerea deputatului *Fitsch* s'a pus în discuțiune de congregația trecută a comitatului Brașov chestiunea construirii unei căi ferate dela Brașov prin Codlea la Făgăraș. Congregațiunea a alesu o comisiune, care să studieze bine această chestiune și să raporteze. Precum aflăm comisiunea după o lungă desbatere a decisu să nu recomande proiectul d-lui *Fitsch* spre a se lua în considerare, din următoarele motive: După cum se pöte prevedea sumele, ce sunt preliminate ca contribuția din partea orașului și a comitatului Brașov, d-er mai alesu partea, ce s'ar veni pe orașul Făgăraș, nu va fi de realizatü, fiindü acestu orașu în calamitate financiară. De aceea comisia crede, că se nu se construescă această liniă la Făgăraș, ci se se estindă numai liniă la *Trăneșu* până la *Codlea* și *Halhii*.

În Sălagiu s'au sörviritu în timpulul din urmă următoarele schimbări parocniale: în parochia Valeölui românü și filia sa s'a strămutatü preotul *Bădăciului Stefanü Szabo*; în Bădăciu: *Ioanü Farcașu*, preotul *Priei*; în *Pria*: *Ioanü Budișianü*, preotü nou ordinatü; în *Boșca rom.*: *Ioanü Iheșiu*, preotul *Crasnei*; în *Crasna*: *Aurelu Petruca*, preotü nou ordinatü.

—x—

Difterita. Ni-se scrie, că în Săngerul de Câmpia a izbucnit difterita, din a căreia causă scölele suntü închise. Au murit până acum 3 inși. — Medicul românü din *Zau*, d-lu *Dr. George Prunășu*, s'a strămutatü cu locuința în Săngeru.

—x—

Promovarea unui orbü. La universitatea din Berlinü a fostu dñelele acestea o promovare foarte remarcabilă. Doctorandul *Max Meyer*, născutü orbü la a. 1865, în

Berlinü, după ce luă lecții elementare dela unu profesorü de orbü, urmă cur-surile gimnaziului realü, unde trecü esamenul de maturitate cu distincțiune. În urmă s'a ocupatü cu studiul matematicii, fizicii și filosofiei. După terminarea studiilor, făcü o disertațiune asupra calculului diferențialü, care, precum se spune, este unu progresu al științei matematice. Decanul facultății de filosofü prof. *Hirschfeld* felicită, după susținerea celorlalte tесе, pe tinerul doctorü, care deși a avut a se lupta cu mari greutăți, a ajunsu la această demnitate academică.

—x—

D-șora Irena de Brennerberg, precum aflăm din Viena, a concertatü cu ocaziunea serbării aniversării Renniinei de cântări bărbătesci din Viena (*Wiener Männergesangverein*) secerändü aplause frenetice. Distinsa artistă brașovenă a trebuitü să mai adaugă la programü încă douș piese. Ea primi din publicü unu buchetü admirabilü de flori naturale. După terminarea producțiunii, d-șora de Brennerberg fü onorată prin felicitările ce i-le-au adusü în persoană printul *Hohenlohe*, priutul *Liechtenstein* și alți membri ai societății înalte din Viena, cari au fostu de față.

—x—

O bombă din rășboiul crimeicü. Fărărul *Olejuikof* din *Dobraja Nadeshda* (guvernamentul *Taganrog*) a găsitü în dñelele acestea îngropată în pământü o bombă, care după cum se raportează din *Petersburgü*, datéza din timpulul rășboiului crimeicü. Unu bătrănu soldatü, care trăia în localitate, a lovitü cu unu ciocanü în bombă în prezența mai multur persoane. Bomba a explodatü cu o detunătură teribilă omorändü 9 persoane și răniindü încă pe multe altele.

—x—

Navigațiunea electrică în Veneția. O companiă americană a făcutü ofertă orașului Veneția pentru a face navigațiune pe lagune cu nise bäröi electrice, cari au făcutü senzațiä pe lacul *Michigan* la *Chicago*. Aceste bäröi au o iuțelă de 16 klm. pe öra. Ele se punü în mișoare prin nise acumulătore, cari conținü electricitate pentru o distanță de 100 klm. Unu simplu manipulatorü reguléază iuțela și pöte opri imediatü barca. Duminecă s'a făcutü cea dintăiu încercare cu aceste bäröi, cari suntü foarte elegante și cuprindü apröpe 28 persoane. Resultatulü încercării a fostü foarte satisfăcötörü și acum nu se așteptă decâtü autorizațiunea guvernului și a municipalității, pentru ca Veneția să fiä cea dintăiu cetate în Europa, unde se se facă navigațiunea cu bäröi electrice.

—x—

Concertulü muzicii militare, ce se va da mâne sérä la örele 7 $\frac{1}{2}$ în sala hotelului „Centralü Nr. 1” din locü, are următorulü programü: 1) Introducere la opera „*Lohengrin*” de *R. Wagner*. 2) Overtură

la opera „*Semiramis*” de *I. Rossini*. 3) Valsulü „*Inima Romänilorü*” de *I. Ioanovic*. 4) „*Largo*” (eseutată de 25 viöre) de *G. F. Häudel*. 5) Simfonia „*Lupta Hunilorü*” de *F. List*. 6) a) „*Dansuri slave*” Nr. 3—8 de *F. Dvorák*. b) „*Sextet popularü*” din opera „*Mirésa vëndutä*” (Prodără nevésa) de *B. Smetana*. 7) Valsulü „*Morgenblätter*” de *I. Strauss* și 8) *Marcele potpurii* „*Universum*” de *F. Sommer*. Intrarea 50 cr.

Demonstrațiä contra demonstrațiä.

În Budneșta s'a petrecütü Dumineca trecută, între tinerimea romänă și maghiară dela universitatea de-acolo, unu ösü, care meritä să fiä cunoscutü mai pe largü de cetitorii noștri.

Tinerimea jidano-maghiară a hotărütü să convocöe o adunare generală, cu scopü de a-și ridica și ea, veți *Dömnö*, glasulü pentru căsătoria civilă. Cu dñele înainte de a-se ține adunarea, ei lipiseră pe colțurile stradelorü placate mari, prin cari fiii lui *Moise* și ai lui *Arpád* erau invitați pentru ași da și ei consimțemätulä la reformele bisericesci ale guvernului unguresc. În fruntea mișcării s'au pusü totü tineri maghiari „neoiși”, ca *Weissenfeld*, *Weisz*, *Wohl*, *Fischer*, *Fried* etc.

Bravii noștri tineri romäni universitari s'au scöarbitü de această obrănciä jidovescă, d-er cu töte acestea au luatü hotărürea să ia și ei parte la adunare, ca să protesteze contra. Au și mersü vre o 50 de inși, d-er când au sositü ei acolo, deja ședința se deschise. Când jidano-maghiarii vorbiau mai cu focu despre „liberalismü maghiarü”, tinerii noștri îi intrerupeau foarte nimeritü cu răspunsulü „liberalismü jidovescü”, cu „uu-i adevăratä” etc. Jidano-maghiarii protestéza, Romänii încă protestéza și astfelü s'a produsü unu ögomötü mare. Președintele adunării amenință cu închiderea ședinței și provöca la ordine pe Romäni, dicändu-le se nu se pörte, ca ca-nania de stradă. Vorbele acestea au indignatü cu dreptu cuvëntü pe bravii noștri tineri romäni și unulü dintre ei a răspunsü cu cuvintele: *Canalia dela Turdu și Oradea*. Răspunsulü acesta, câtü se pöte de potrivitü, a ödütü ca unü trăsnetü asupra celorlör öșiți din botezulü lui *Levi* și *Arpád*, și cerurä ca „*Valahii*, să fiä dați afarä”.

Romänii ocupau unu colțü alü salei, în care se ținea adunarea, de unde protestau serbătoreșce contra propunerilorü jidano-maghiare. Când s'au prezentatü douș proiecte de rezoluțiune, Romänii öcucü suflëtü au strigatü: „Nu ne trebuie căsătoria civilă, Romänilorü nu le trebuie căsătoria civilă”. D-er cu töte protestele lorü proiectele s'au primitü — cum dicü foile unguresci, „cu unanimitate”.

Casulü acesta a fostü discutatü și de foile unguresci, cari nu sciu cum se și verse foculü asupra tinerilorü noștri romäni, că-

va fi grăulü grämada de o parte, ör orzulü de altä parte”.

Impäratulü chiamä pe tinerulü dirigötörü și-i dize: „Fetulü meu, tu te-ai iäutötütü, öc decä te-öu face sfetnicu, atuncü tu vei alege o mierță de gräu din o mierță de örzü, fiindü aceste mestecate la ölaltä”. Înzadarü vrü să tädädüesä copilulü, öc impäratulü dize: „Decä nu faci una ca östa, atuncü ești mortü!” Și impäratulü mesleceä o mierță de gräu cu una de örzü, apoi porü la biserică.

Bistulü copilü s'a și temutü a se öpuca de lucru, țără se uita pe ferăsträ la ötre. Într'aceea bine porumbulü, căruia i-a fostü făcutü vine, de nu l'a pușcatü.

— „Ce-i Domnulü nostru?” ilu întrebä porumbulü!

— „D'apoi nu-i bine, öc étä ce lucru nu-i datü impäratulü!”

— „Numai atäta? Apoi nu te supära nimicu, eu suntü impäratulü porumbilorü, öcruia i-ai făcutü tu bine; pentru aceea vrü să te öjutü”.

Ese porumbulü afarä și îndatä vine cu totü porumbii din lume și câtü dai în ömüni a fostü lucrulü isprăvitü. După aceea s'a depärtatü.

Pe când s'a întorsü impäratulü dela biserică, lucrulü era gata. Impäratulü s'a bucuratü și l'a făcutü sfetnicu.

Acum öșitarii încă și mai tare s'au mäsniatü vedëndü, că l'a făcutü mai mare și s'au dusü öräși la impäratulü și au dize: „Înălțate impärate! Sfetniculü acesta nou s'a lăudatü cäträ noi, öc decä înălțatulü impäratü l'ar face öraiu, atuncü elu ar scöte inelulü înălțatei impärateșe din fundulü fântänei”.

Chiamä-l și acuma impäratulü și-i dize: „Fetulü meu, tu te-ai lăudatü, öc decä te voiu face öraiu, tu vei scöte inelulü impärateșe din fundulü fântänei. Acösta se o și faci până vinü dela biserică, öc de nu, cu mörte vei muri”. Atuncü impäratulü își aruncä inelulü în fântänä, apoi merge la biserică.

Copilulü era supäratü și necăjitü, öc ce se facä? Atuncü étä, öc vine rața:

— „Ce ești supäratü, domnulü nostru?”

— „Cum n'oi fi supäratü, öcöl uitä ce lucru mi-a datü impäratulü!”

— „Nu fi supäratü nimicu, ni-a ajutatü Dumneșeu. Eu sunt impäratulü rațelorü, căruia i-ai făcutü tu bine de nu l'ai pușcatü”.

Impäratulü rațelorü sbörä și îndatä vine cu o mulțime de rațe și huzdupü după inelü în fântänä. Nu multü nu cäutatü și étä inelulü.

Pe când vine impäratulü dela biserică copilulü îi dä inelulü. Impäratulü s'a bucuratü multü, l'a făcutü öraiu și i-a datü fata de nevastă. A făcutü o nuntä largä câtü într'o cötareä.

Dupä nuntä ilu întrebä impäratulü: „Dragulü meu ginere! spune-mi tu mie, ce felü de mäestriä soi tu, că töte câte ți-le-am, datü, le-ai făcutü!” Copilulü, dreptü, răspunse și-i spuse totä întâmplarea, cum elu e feciorü de impäratü, cum a fugitü dela tatä-sö vitregü, cum s'a întelnitü cu öșitarii cari n'au grätü cu elu nici-odată și altele.

Impäratulü s'a mäsniatü foarte tare pe cocöși și i-a alungatü dela elu. Ei, d-er öșitarii nu s'au îndestilitü numai cu atäta, ci în mänia lorä au mersü acasä la tatälü vitregü alü copilului și i-a spusü, unde se aflä copilulü și ce e cu elu.

Impäratulü s'a bucuratü, că i-au spusü de copilü și pe öșitarii i-a făcutü domni mari, ör pe copilü a rămasü totü mänosü pentru-cä a slobođitü pe omulü cu barbä

de aurü. Decä a scrisü la impäratulü unde se afla copilulü, că seü se-i trimittä pe bläsätematulü de copilü acasä, seü se-i trimittä pentru omulü cu barbä de aurü, în schimbü, 12 coșuri cu aurü, 12 oi cu länä de aurü cu 12 mei de aurü, öc decä nu, vine cu öste în țera lui și nu rămäne pöträ pe pöträ.

Se späria impäratulü, fiind-cä cela impäratü era cu multü mai puternicü, decätü elu. Chiamä pe ginere-sö și-lu întrebä, ce e de făcutü?

— „Dragulü meu soorule! Eu nu vrü se-ți pustiescă țera, fără mai bine më voiu duce până voiu afla 12 coșuri cu aurü, 12 oi cu länä și miei de aurü, și decä nu le voiu afla, atuncü nu më mai întoröu acasä.”

Își ia rămasü bunü dela nevastă și plecă. Merge elu, merge multä lume impäratä ca Dumneșeu se ne ție, öc cuvëntulü din poveste multü și frumosü încă este — merge până ajunge într'o pădure. Mergëndü prin pădure, numai ce aude:

— „Unde mergi?”

Se uitä într'acolo și vede pe omulü cu barbä de aurü. Îi povestese totä povestea, cum vi-o povestii și ei, și-i dä omulü cu barbä de aurü 12 coșuri cu aurü

roră nu putem, decât să le gratulăm pentru băraătăsca și românească lor purtare.

Din Germania.

În 16 Noemvre n. împăratul Wilhelm II alu Germaniei a deschis dieta imperială.

În vorbirea de tron se accentuează, că în timpul din urmă împăratul a fost primitiv și simpativ în diferitele ținuturi ale imperiului, din ceea ce se poate deduce, că națiunea primesce cu satisfacțiune împrejurarea, că organizația militară germană este asigurată, deoarece aceasta înseamnă apărarea țării și susținerea păcii. Datorința cea mai de competență a dietei imperiale este, ca guvernele confederate, lucrându-și împreună, să se îngrijescă de mijloacele, cari sunt de lipsă în urma sporirii efectivului de pace alu armatei. Proiectele referitoare la această sporire se vor mișca pe-o basă foarte largă și va regula totodată din nou raporturile financiare ale diferitelor părți din imperiu.

Împăratul promise apoi în vorbirea sa de deschidere, că se va reorganiza administrația financiară a împărăției, spre care scop se vor așterne proiecte de legi, cu privire la darea viului și a tutunului, precum și a timbreilor.

Pe baza tratatelor comerciale cu Austro-Ungaria, Italia, Belgia și Elveția se vor încheia convențiunile și cu România, Spania și Serbia. *Față cu Rusia, diete împăratul, în înțelegere cu înalții mei aliați, m'am simțit îndemnată a face usă de ridicarea estrei ordinare a taxei vamale.* Ordinațiunile mele privitoare la acesta vi-se vor comunica neamănătat.

Germania, diete împăratul, în raporturile sale cu străinătatea n'a suferit încă o schimbare. Pe lângă strânsa amiciție, ce o avem cu imperiile aliate, mai stăm în raporturi de prietenie cu toate puterile. De aceea sperăm cu siguranță, că cu ajutorul lui Dumnezeu binefacerile păcii le vom gusta și mai departe.

O primejdie în Bucovina.

Foia populară „Deșteptarea”, ce apare în Cernăuți (Bucovina) publică, sub titlul de mai sus, un articol asupra luptelor, ce le au și trebuie să le poarte frații noștri din țera lui Dragoșu cu Polecii. Aflăm de interes că reproduce din acel articol următoarele:

Înțelege dora fiă-care, că pământul este averea noastră cea mai scumpă, și că dacă am prăpădi pământul, prăpădiți am fi și noi. De aceea nu e lucru de șagă, când e vorba, că Polecii vreau să ne cumpere pământurile numai decât.

Câtă stricăciune ni-au făcut Polecii nouă Românilor din Bucovina în cei 60 de ani, câtă țera ne-a fost lipită de Galiția, asta o șcimă acuma cu toții. Ei între

toți străinii ni au fost cei mai răi, și n'au încetat a ne fi răi și după aceea. Eță dovești:

Înainte de 19 ani, anume în anul 1874, banca polecescă din Galiția, numită „banca rustică”, a început a imprumuta bani și între omii noștri din Bucovina. Imprumuturile acelea au făcut atâta sărăcie și pustire între gospodarii noștri, încât o comisiă pusă de Comitetul țării, ca să cerceteze pustirea aceea, a aflat, că până într-o vreme erau datori banului 5530 de gospodari cu strânsa sumă de două milioane două sute de mii fl., și că banca singură a cumpărat la licitația 82 de gospodării pentru datoria de 43 de mii 25 fl. și 19 cr. Câte gospodării de ale omenilor noștri se vor fi vândut de banca aceea până în ziua de astăzi, acuma numai afluștii de bancă o poate șoi.

Gazeta noastră „Revista politică” din Suceava ni-a spus înainte de patru ani, că nicoe mazurii galițieni se plimbau într-o Duminecă dimineața pe ulițele satului Ciură-mare. Unul dintre preoții noștri de acolo, mergând la biserică, îi întâlnește și-i întreabă: Ce căutați d-văstră pe aici? „Am venit” — răspund mazarii — „să cumpărăm gospodării de ale omenilor, cari au să se vândă la licitația de banca rustică”.

De gâba vă bateți capul — diete preotul — că aici nu s'au gospodării îndatorite la banca aceea!

„Ba sunt, părinte” — răspund mazarii — „asta ni-au spus-o nouă domni de ai noștri de prin cancelăriile din Galiția; dora n'am fi venit noi de gâba încoace!”

Eță, la ce au fost bune imprumuturile de bani dela banca rustică! Au fost bune, ca Polecii de prin cancelăriile Galiției să îndrepte cete de mazurii la Bucovina, ca să cumpere gospodăriile nenoroșilor noștri omeni.

Altă dovadă de răutatea Polecilor: „Gazeta Polska”, adică gazeta polecescă din Cernăuți, a scris în Nr. 101 din anul 1891, că Polecii din Bucovina umblă să întolce poporul rusesc dela noi cu cel poleac că se fiă o umică armată slăvenă, care ar cuceri petecul de pământ alu Bucovinei pentru slavismă...

Încă o dovadă de răutatea Polecilor.

Fostul poleac bucovinens, Grigore Smolski, a scris în gazeta leșească „N. Reforma” din Galiția, că trebuie să se unescă toți, cari nu s'au Români în Bucovina, căci numai o unire de felul acesta poate să ne de nouă Românilor lovitura de marte.

Audiți? Să ne lovescă de marte! Și noi ia-m primită cu brațele deschise.

Altă dovadă de răutatea Polecilor: Răposatul principe de coronă Rudolf, fiul Majestății Sale Împăratului nostru, a fost început a tipări o carte numită „Austria în cuvinte și în icone”. După

mărtea principelui Rudolf, cartea aceea a fost dată unui comitet, ca el să grăjească mai departe de tipărirea ei. În cartea aceea se scrie despre fiă-care țera din împărăția noastră deosebită. — Acuma un Poleac din Cernăuți a scris în gazeta politică „Dziennik Polski” din 5 Faură 1891, că mare supărare s'a făcut între Polecii din Cernăuți, din pricină, că comitetul acelei cărți a hotărât, ca despre istoria Bucovinei să se scrie în cartea aceea deosebită, și nu într-o una cu istoria Galiției.

Vedeți, Polecii nici în cartea aceea nu vreau să vadă țera noastră despartită de Galiția lor!

Și acuma Românul N. Filin din orașul Turnul-Severinului din România vine de ne spune, că Polecii au și adună hojma capitalurii mari de bani, ca să cumpere pământurile noastre ale Românilor. Polecii ne-au călătat în picioare dulcea noastră limbă timp de peste 60 de ani, batjocurind-o limbă țigănească; Polecii ne-au ținut în întunecimea minții timp de peste 60 de ani, nepăsându-le de școlile noastre și alungându-le din trînzele pe învățătorii noștri; Polecii ne-au pustit gospodăriile cu banca lor rustică, Polecii vreau să ne de acuma lovituri de marte, cumpărându-ne locurile cu sume de bani, încât nime să nu-i poată întrece.

Brigandagiul în Dobrogea

„Gazeta Dobrogei” scrie:

Bandiții din plasa Silistra-nouă, cari prin faptele lor au dat destul de vorbit presei, și-au făcut din nou aparițiunea în pădurile din țisa plasă, în apropiere de comunele Lipnița, Ghiușvegea și Carvan.

Curagiul lor de astă dată pare a fi și mai mare prin faptul, că prindă ziua n' amăda mare pe trecători, îi caută de ce au asupra lor, la unii le iau ori câți bani au, alții nu le iau nimic, dăr în schimb nu scapă nici odată din vedere a cerșetă pe toți cu cel mai mare interes despre câți-va negustori cu capitaluri mari din țesele sate, at-fel că în ori-ce moment sunt în cunoștință și de toate mișcările ce se fac prin comune.

Trimită cu îndrăzneală vorbă acelor negustori să depună în locuri anume desemnate de ei ore-care sume de bani fixate de ei, pe măsura ce cred, că sunt în pozițiune a le da, amenințându-i că de nu se vor conforma cererilor lor, vor fi omorâți și prădați de toate averile ce au.

Pe notarii acestor comune i-au amenințat în mai multe rânduri că-i vor omori chiar în localurile primăriilor, unde și au domiciliile, pentru cuvântul, că unii îi urmăresc cu putere, și îi prindă câte o gazdă și o trimită la pușcăria. Aceștia face să părăsească casele lor din localurile primăriilor, trimitându-și noptea femeile cu copii să dormă prin alte case în

sat, și ei, îndată ce se inserează, și iau câte o armă și pe furie, de frică să nu fiă văzuți nici de locuitorii (ca să nu comunice bandiților unde se găsesc noptea), se ascund prin câte o șură cu paie de prin armenele locuitorilor și dormă până dimineața.

Primarul din Carvan de frica acestor bandiți, cari l'au amenințat în mai multe rânduri prin trimiși de ai lor, că-l vor omori pentru motivul, că nu a depus suma cerută de ei la locul desemnat, și a vândut tot ce a avut și s'a mutat în Ostrov.

Același lucru vor să facă și toți ceilalți, cari sunt mai cu dare de mână din aceste comune.

Notarii acestor primării la rândul lor, se diete, că vor cere sub-prefectului să le pună la dispoziția soldați de pază, căci alt-fel vor demisiona fiind amenințați cu mărtea.

Bandiții se presupune, că sunt în număr de 12, dintre cari vre-o șapte călări. Ca căpitan al lor au pe un Turc foarte curajos; cei-alți se crede a fi Bulgari.

Nu de multă acest Turc a prins pe un băiat alu unui locuitor, pe care l'a amenințat cu mărtea, dacă va vorbi ceva, și i-a impus alu piimba prin sat, arătându-i cine pe unde șede, apoi a înălțat pe un cal negru și frumos, ce lăsase în păstrarea tovarășilor lui, cu cari venise până în marginea satului, și a înțrătat în pădure.

Literatură.

În editura și tipografia „Aurora” A. Todoran din Gherla (Szamosujvár) a apărut: „Toaste pentru totu felială de petșone și ocașuni, de Titu V. Gheaja, spiritulă la institutul r. de corecțiune etc. din Gherla”. Formată 8° de 64 pag. Preț 20 cr.

Balade și idile de George Coșbuc București, 1893. Editura Librăriei Socot și Comp. (Calea Victoriei 21). Form. 8° de 253 pag. Preț 3 lei. O carte foarte gustă, conține 54 poezii de-o valoare literară necontestabilă.

Schițe, este titlul unei broșuri, ce-a apărut zilele acestea în Editura Librăriei Ciurou și în Tipografia A. Muresianu, Brașov. Broșura elegantă cuprinde patru schițe interesante („În plasă”, „La baltă”, „Cale grea”, „La cote” și „La cârciuma lui Tiriplicu”), alu cărora autorul d-lu profesorul diu locu Ionu C. Panu, prea bine cunoscut publicului cetitor diu diversele sale scrieri literare. Preț 1 unu esemplar 30 cr.

„Luptă deșartă, țintă nebună”, conferință publică, ținută în sala teatrului diu Buzeu în ziua de 27 Iunie 1893, de d-lu Brânzeu, studentu universitaru. Broșură de

și 12 oi cu lână și miei de aur, cu cari, după ce mulțămesc, pleacă acasă la socru-s'o. Împăratul le ia și le trimite la cea împărată cugetându, că acuma vor fi împăcați.

Dăr împăratul oela, de pomă rea ce era, nu s'a îndestulit cu atâta, fără a scris erăși la împăratul ăsta, să-i trimită 12 tauri de aur, 12 vaci și 12 viței toți de aur, s'eu să trimită pe copil, căci dacă nu, vine cu oștea și nu mai rămâne petra pe petra.

Erăși s'a spăriat împăratul, fiind oela mai puternic decât el. Deoi eră s'a dus copilul să caute 12 tauri, 12 vaci și 12 viței de aur. Merge el multă lume până ajunge în pădure; acolo erăși se întâlnește cu omul cu barbă de aur, care-i diete copilului de împărat să-și alégă 12 tauri de aur, 12 vaci de aur și 12 viței de aur din ciurda lui cea de aur. Iși alege, mulțămesc și merge acasă. Împăratul le ia și le trimite numai decât la cea împărată, ordându că măcară acum ilă va fi îndestulit pe acela și vor pute trăi în pace.

Dăr nici acuma nu l'a putut îndes-

tuli. Împăratul cu mațe de oane scrise din nou împăratului ăstăia, că s'eu să-i trimită copilul, s'eu pe omul cu barbă de aur, că de unde nu, vine cu oște mare, de nu stă petra pe petra.

Și mai tare s'a spăriat împăratul nostru. Trimise deoi pe ginere-s'o la omul cu barbă de aur, să-l întrebe ce e de făcut? Se duce copilul de împărat în pădure, se întâlnește cu omul cu barbă de aur și i spune ce s'a întâmplat. Atunci se mână omul cu barbă de aur și diete copilului de împărat: „datte acasă și scrieți tiranului de împărat, că să se îndestulească cu ce i-ați dat, că mai multă măcară un purcel nu capeta. În țera așa să între, de și-o urit viața, eră voi nu purtați nici o frică, fără oătanele, cele aveți, le sloboziți acasă!”

Merge acasă copilul și scrie la cea împărată așa, precum i-a sfătuit omul cu barbă de aur. Elu primind scrisoarea, adună numai decât oște mare și pornește în contra ăstăialtă împărat.

Socrul copilului nostru vedându acuma că potrivnicul s'eu se apropie de țera lui și el n'are nici măcară o cătană

să-i trimită în contră, s'a înfricoșat tare. Dăr atunci eță că vine omul cu barbă de aur, face o oște totă de aur, pe cai de aur, cu arme de aur, se aruncă asupra potrivnicului și-l bate de nici urmă nu rămâne. Pe toți îi culeă la pământ, și pe împăratul și pe cei doi obșitari îi prinde, îi lăgă de trei coți la trei cai de aur și mi-i înverte până ce-i face pe toți bucățele.

Copilul de împărat își ia acum nevasta, se duce și rămâne împărat în locul tătane-s'eu. Și de n'o murit, și astăzi trăiesc.

Runcu, 1893.

Nicolau Mihaescu
învățător.

Chiuțuri populare.

Culese din popor.

Am avut și eu drăguț,
L'am mânătu la Cernăuț
Dup'unu scul de specmă negră
Să-i facă o cămașă dragă.
Jolgiu n' lad'o putredit
Drăguțul nu mi-o venit,
Numai carte mi o trimis

Pe trei fire de ovășu,
Pe trei fire de săcară
Să mă ducă, că elu s'nsoră:
Pe trei frunze de alună
Să mă ducă, ca să-lu cunună.
Io'n'apoi că i-am trimis:
Pe trei frunze de alună
M'oiu duce de oiă fi nebună;
Pe trei fire de ovășu,
Să se nsore sănătoș
C'altu meu neamă e totu voiosu,
Numai mie mi-i cam jele
C'o știut vorbele mele
Și'n treție și'n beție
Și'n foata de mânăie.

Măicuța din grai graia:
Du-te ficio, și-lu cunună
Și-i închină peste mesă:
Să trăescă ciauț drăguț
Pân'acum mi-ai fost drăguț,
Dăr de-acum mi-i fi ciauț?
Să trăescă și cina
Să n'ajungă Sâmbăta
Și cina Dumineca!

Măi badiță Nicolai
Spune-mi gândul, care-lu ai

46 pag. Prețul 15 bani. În această broșură s-a vorbit, ca conferențiar, face o revizuire istorică asupra luptelor noastre din trecut și la urmă, în cuvinte pline de încredere pe-tru cauza noastră ardelenescă. Căsuță suferințele actuale ale Românilor între Tisa și Carpați. Într-o conferință a d-lui Brânzeu e pe cât de interesantă, pe atât și de animată și însuflețitoare.

*

Industria, igiena și comerțul exte-rior. Urmare la „torțele productive ale Ro-mâniei. Conferință făcută la Societatea geografică română la 15 Martie 1893, de I. I. Nacianu, profesor de economie poli-tică la școala de arhitectură din București, membru al societății de statistică din Pa-riș. București, librăria Socec et. Comp. (Calea Victoriei 21). Formată mare 8° de 41 pag. Tipar curat, hârtie fină.

*

Incerările romano-catolicilor de-a străge pe Români la biserică papistă, în special pe cei din principatele Muntenia și Moldova, de Ioan Andreiu. București, tipografia „Cărților bisericesci“, 1893. For-mată mare 8° de 170 pag.

*

Culegere de cântări bisericesci, cu-plezând: doxologia, răspunsurile dela n. liturgică, troparele și condacele iuvierii și ale sărbătorilor, și irmosele prasnicele împărătesci, după octoichii și dumnezees-cile liturgii. În folosul tinerimei, de: Unu prieten al copiilor. Ediția II. Prețul unui exemplar legat 12 or.

*

„Antologia Română“, de Miron Pom-piliu pentru școlile secundare de ambe se-zele. Prețul 2 lei 50 bani, sau 1 fl. 25 cr.

*

„Marele dicționar latin-român“ complet, lucrat după cei mai buni lexi-cografi, de Ioan Nadejde, profesor în Iași. Prețul unui exemplar 10 lei, sau 5 fl. De vânzare la toate librăriile din România.

*

În editura bulet. „Bibliografia Româ-niei“ G. Sfetea din București, a apărut „Veneția“, de Radu D. Rosetti. Formată mică de 39 pag., tipar curat, hârtie fi-nă. Prețul 1 leu. În partea întâi proză (românească la Veneția), urmăzând apoi 3 poezii, la urmă o poveste venețiană erași proză.

Calea spre înavuțire

de I. Dariu.

6 Răbdare și stăruință.

Cu răbdarea trec și marea,

Der cu reulă nici pârdu.

O vorbă din bătrân.

Omului cu stăruință

Tote i sunt cu puțință.

Orice lucru bun cere ostenelă și răbdare până ce se săvârșește. Lucrul bun se face încet. Omul trebuie să fie cu multă stă-

ruință la lucru; să nu se lase nici mort, până ce nu l'a terminat.

Ca să câștigi stăruință la lucru, e de lipsă, ca mai întâi să ai iubire de muncă, tragere de inimă la lucru. Dacă acesta nu se poate câștiga de odată, se poate totuși cu timpul, îndeletnicindu-te mereu cu lucrul.

Lucruri plictisitoare, migăloase și uricioase, cum sunt de pildă: cusutul des, împletitul subțire, ale-sul, scobitul, pilitul, bătutul fe-rului și coptul pâinii în meșul ve-rii, cetitul cu litere (slope) mici ș. a. pună la probă și pe omul cel mai stăruitor. De aceea e mare lu-cru, când omul nu-și pierde răb-darea și stăruința, când are de a face cu lucruri migăloase și fără spor.

După aceea sunt lucruri mari și grele, cari cer mult timp și multă ostenelă, până ce se termină. Și asta e cu atât mai greu, când e silit cine-va a-lă face numai sin-gur. În cazul acesta lucrul se împarte în mai multe părți mici și pe urmă se ia la rând parte, de parte, până ce se termină cu totul. Ecă o pildă bună:

Unu țeran trimise pe fiul său cel mai mare să lăzuască un loc plin cu tufiș. El avea să taie toate tufele de-a rândul și să scotă toate rădăcinile din acel loc, spre a-l putea apoi ara cu plugul. Mergând fiul la locul hotărît și uitându-se în lung și în latul lui, i-se pără unu lucru prea greu, aproape cu ne-putință, apoi duse: „Aici pot să luca cât voi trăi, și tot nu voi găta nici odată“. De aceea se lungi su-părat pe ierbă la umbra unui tu-far și nu făcu nimica totă ziua. Totuși așa făcu și în ziua următoare. Der ecă vine tată-său, să vedă, ce ispravă a făcut fiul său. El fiind om cu minte, nu mustă pe fiu de loc, ci îi duse cu binele: „E ade-vărat, fiul meu, că lucrul acesta nu e pentru un om singur, der scii ce! N'ai avé cum-va curagi să lăzucesc numai partea ecă câtu aria surii?“ Tinerului i-se pără, că ecă ar fi foarte puțin și într-o zi, două, ar fi găta. Așa a și fost. După aceea tată-său i-a dat altă postatie de lăzuit totu așa de mică ca și cea dintâi; pe ecă încă a ter-minat-o curând. În chipul acesta postatie de postatie a lăzuit totu tufișul. Acum era bucuria lui, că a terminat cu acel lucru greu. Er tată-său îi duse: „Când te sparii de mărimea, sau de greutatea vre-unui lucru, împarte-ți-lă, și lucrăz apoi parte de parte, până ce-l vei găta întreg. În chi-pul acesta nu vei simți greutate și ne-

plăcere nici odată la nici unu lucru, cât de greu și cât de mare“.

Când și-se urăse cu unu lucru, schimbă-l cu altul, până când îți va veni erăși gustul său pofta de el. Dacă lucrezi fără gust, fără tra-gere de inimă, numai așa în silă, lu-crul acela nu e de nici o trebă; păcat de vremea scumpă, care o perdi cu el! De n'ai gust de unu lucru, nici nu te apuca de el. Der nu uita nici aceea, că de multe-ori pofta de-a luca vine lucrând, pre-cum pofta de-a mânca vine mân-când, și de-a bé vine bând, cum e vorba: „De ce béu, de ce-ăș mai bé, par'că sunt făcutu așa“.

Mai este și o altă apucătură pentru casul, când și s'a urit de unu lucru. Lasă-l la o parte și mergi puțin la preumblare prin aer curat. Ecă aduce sufletului voie bună și dă trupului înprospătare în puteri, și cu acestea împreună vine de nou și pofta de lucru. Numai să aibi la vremea sa stăruință și răb-dare, că cu răbdarea trece omul marea.

Totul atărnă dela dedare. Dacă se dedă omul de tineru a fi iubi-tor de ostenelă și cu tragere de inimă la muncă, cu timpul câștigă o astfel de poftă de lucru, încât îi vine cu greu să stea de giaba, nu pte fi fără muncă; și lu cuprinde ur-tul fără ea. Din și în și capătă totu mai mare îndemnu la lucru, totu mai multu îl trage inima, se lucreze, astfel că nici lucruri ce-le mai grele, mai plictisitoare și mai migăloase nu-l mai înspăimântă. Ba mai târziu pte că trebe din când în când reținut astfel de om dela muncă prea multă și dela încordare prea mare a puterilor sale.

Omul trebe să învețe a ține cumpăna în toate. Când e de lucrat, de lucrat, când e de repausat, de repausat. Pentru-că ecă nelucra-re, sau lenea e rea, e veninosă pen-tru om, apoi și munca prea încor-dată, afară din cale, ecă nu e bună, pentru-că dorovăiesce trupul și do-rovăindu-se trupul, sufletul ecă suferă. Într'unu corp bolnav sufletul e slav și numai într'unul sănătos e pururea voios.

Să fim deră cu răbdare și stă-ruință la orice lucru, răstrându cum-petul în toate. Lucrul odată ince-put, fiă cât de greu și de migă-los, să nu ne sparie. Cu încetul se face oțetul. Tote lucrurile mari din lume s'au făcut pe încetul, cu ogozul, prin multă răbdare, vo-ință și stăruință. O picătură de apă e mică, fără putere și neînsemnată, însă picându într'una, totuși e în stare să găurească pétra cât de mare și de tare. Deci picătura n'o gău-resce cu puterea, ci cu stăruința fi-răscă, cădându într'una. Totu așa stă treba și cu lucrurile omenesci. Cele mai multe nu s'au făcut prin puterea omului, ci prin voință și stăruința lui fără încetare. Avându omul voință și stăruință, nici unu lucru nu-i este cu neputință.

La sfârșit se vă spun și o pildă de stăruință:

Unu împărat ore-care fusese învins cu oștea sa de două spre-țece ori de dușmanul său. La în-vingerea din urmă oștea împăratului învins parte a fost omorită, parte împărăciată, ca făina orbului. Insuși împăratul abia a scăpat cu fuga, as-cunzându-se în sura unui țeran, unde și dormi peste nopte jos pe unu aș-ternut de paie. Diminea deștep-tându-se din somn văd unu păian-jen cum se opintea să se sue pe-o grindă; der ori de câte-ori se opin-tea să ajungă la ea, de atâtea-ori cădea jos. Împăratul se uita cu mare băgare de seamă la el. De două-spre-țece-ori una după alta s'a

opintit, der în zadar. În sfârșit cercă și a trei-spre-țece ora, când isbuti apoi a să sui la locul, unde voia. Împăratul s'a însuflețit mult din întâmplarea ecă și a dăst: „Acă insectă neluată în semă de nimeni, m'a îndemnat la stăruință; voi lua pildă dela ea; ca și ea voi fi stăruitor până la sfârșit. Pe mine ecă m'a bătut dușmanul de două-spre-țece-ori. Cine scie, ecă scăparea mea nu atărnă dela a trei-spre-țece încercare, ca și a păian-jenului?“

S'a sculat din patul său de paie plin de curagiu și-a adunat oștea împărăciată, cum a putut, și pe când dușmanul îl credea în-vins cu desăvârșire, împăratul se repede ca unu leu turbat asupra lui și-l învinse. Acum văd el stă-ruința sa încununată cu isbândă.

O vorbă veche dăce: „Totu in-ceputul e greu;“ însă e mai grea stăruința spre a duce la capăt in-ceputul.

Filosoful Diogene.

Multe de tôte auzim șilnicu spunē-du-se despre ecă ciudat filosofu din ve-chime, fără a-l cunoșce totu mai bine de aproape. Spre scopul ecă să întrebăm puțin istoria timpurilor din vechime, ecă pe când a trăit el, și să vedem, ce ne povestesc ea despre el.

Diogene era fiul bancherului Isecie. El s'a născut în Sinopa, oraș al Pa-flagoniei, pe la Olimpiada*) a 91-a, ecă cam pe la 412 înainte de Christos. În-tr'unu rând fu părțit împreună cu tatăl său, că ar fi făcut ban fals; din care pricină tată-său fu prins și băgat în tem-niță, unde și muri. Diogene s'a înspăimân-tat foarte tare de ecă și a și fugit la Atena. Aci au și el despre filosoful Antis-tene, la care și merse și-l rugă să-l pri-mescă, ca învățacel al său. Antistene luă un băț, ca să-l dea afară pe Diogene, hotărât fiind de-a nu primi nici odată pe nimeni de învățacel. Diogene ploco-nindu-se înaintea lui îi duse: „Dă, cât îți place, nu te feri de loc, der nu vei găsi unu băț așa de tare, cu care să mă pot depărta dela tine, pe vremea când vei vorbi“. Antistene fu învins de stăruința nefățită a lui Diogene și îl primi bucuros de în-vățacel al său.

Diogene, alungat din țera și lipsit de orice ajutor, trăia într'o sărăcie foarte mare. Într-o zi, cum era el așa supărat și prăpădit din pricina lipsei, ecă că vede unu șorecel, care aleră sprinten și voios, dintr'unu loc într'altul, fără a se gândi, că unde se va adăposti și ce va mânca mâne. Faptul ecă mângăia foarte mult pe Diogene, și-l făcu de a să lipsi de orice lucru, care nu-i era neapărat de lipsă pentru traiul său. Spre scopul ecă el își căpuși bine haina sa cea mare de pe d'asupra, ca să-i slujescă și ca așter-nut și ca învelitoare, când va dormi. Sou-lele lui erau: unu băț, o traistă și o ul-cică pentru beut apă. Pe acestea Diogene le purta tot-d'auna cu sine, ori unde mergea. El dăce, că omenii cei mai nefericiți și mai prăpădiți din lume nu sunt surzii, schiopii, orbi, ci aceia, cari nu aveu traistă. Diogene umbla pururea desculț, chiar și în vreme de iernă, ba să încercă a mânca carnea numai așa crudă, ca să nu mai aiba atăta de lucru până ce o pregătesce, der nu isbuti.

Diogene n'avea casă și nu ședea în casă, ca omenii. În loc de casă avea un butoi, pe care îl rostogolea înainte, ori pe unde mergea.

Vera când era ferbințela mai mare să tăvălea, ca un purcel, prin năsipul, ce ardea de căldură. În toitul iernii lua în brațe statuele pline de ghiață ale deilor,

*) În vechime în Grecia totu la 4 ani se țineau nise sărbări cu jocuri în cinstirea zeului Ioc. Aceste sărbări se numiau jocuri Olimpice, ecă intervalul de timp dela o sărbare până la alta se numia Olimpiada. Cea dintâi Olimpiada s'a ținută la anul 776 înainte de Christos.

Și gurița cui o dai?
Dă-mi-o mie 'n chizeșie
Până la Santa-Mărie,
C'atunci și-oiu trimite-o-acasă
Pe-o năframă de mătășă,
Pe-o floricoică de maou
S'o dai cui și-a fi mai dragă.
Frunză verde rozmarin
Dă-o fetei de Română
Că scie țese și oșă
Și lucră lucruri frumoșe;
Cămașă-i albă ca néua
Zădnică-să ca și roua,
De se pare-o rujă plină,
O vioră din grădină.
Da cine-i domnă gătată
E ca iépa stărnită
Mergă ca și 'mpedecată,
Nici o haină nu-i stăpână
Să și-o facă ou-a ei mână;
Numai să-i dai bani din pungă,
Să se 'mbrace 'n haină lungă
Și la spațiră să se ducă,
Cu pērulă lăut în sus,
Capul ca unu mătăhuză.

*

Cine trece pe sub sat?

Trece badea fermecotă.
Der cine l'a fermecat?
Două fete din elu sat,
Cu tină dela fântână
Să nu mai aibă hodină,
Cu o flore de cicore
Să se usce pe picioare.

*

Cine trece pe uliță?
Trandafir și-o rujuliță;
Trandafir e badea meu,
Rujuliță voiți fi eu.

*

Amaru inima mă dore
Să mă duc în ședstōre,
C'acolo-i și mândra mea
Să vedu cu cine-a ședé;
De-ar ședé c'unu om de trebă
Cu trei părți mi-a fi mai dragă,
De-a ședé c'unu blăstemat
Cât e lumea n'o mai cată...

Rodna-vechiă și Șanțu, 1893.

N. N.

spre a se obișnui astfel să sufere fără greutate atât căldura prea mare, cât și gerul cel mai cumplit.

Diogene nu băga în seamă pe nimeni, măcar de ar fi fost împăratul. El și dădea, o coronele împărătesei sunt niște nișioruri, ca și bășoile, cari se formază în apă.

Diogene nu era așteptat: mânca, bea ori-ce, și se culca unde îi venia.

El și dădea, oă, când vede domnitorii, doftorii și filosofi, îi vine să creadă, că omul prin istețimea și înțelepciunea sa e cu mult mai pe sus de dobitoace; dar când vedea gâcitorii, tâlmăcitorii de visuri și omeni, cari se închină averilor și se îngâmfează peste măsură prin ele, îi vine a crede, că omul e cu mult mai prost decât dobitoacele.

Intr'o zi primblându-se pe lângă un riu, vede un țeran, care bea apă din riu cu pumnii. El se rușină de acesta, dăcându, că țeranii cunosc mai bine, decât el lucrurile, de cari se pot lipsi.

Astfel scose iute ulcica din traistă și o trânti de-o piatră, dăcându, că e un lucru de prisos.

Diogene se ținea numai de morală, era de scuză nu se îngrija de loc. De altminterlea el avea un spirit foarte ager și pătrunzător și prevedea fără greutate ori-ce îi s'ar fi putut dice din partea altora.

Pe cășetoria nu punea nici un preț; lăuda mult pe aceia, cari după ce s'au hotărât să se înșore, totuși nu s'au însurat. El și cerea, ca omul să nu se mândrească de nici un lucru în lume. El și mai dădea, că e mai bine a se mângâia cineva în supărări mari, decât a se spândura.

Intr'o zi Diogene începuse să vorbească în piață despre o materie foarte serioasă și folositoare. Din câți treceau pe lângă el, nici unul nu băga în seamă și nu asculta de vorbele lui. Vădându aceasta Diogene începuse a cânta și îndată se adunară împrejurul lui o mulțime de omeni, ascultându-l cu gurile căsate. Acum s'au apuau Diogene și mi-i spovedește și-i batjocurește, cum i-a venit la gură, numindu-i omeni proști și ticăloși, că pentru un lucru de nimic îndată s'au adunat cu sutele, era când le-a vorbit despre lucruri folositoare și de mare preț pentru ei, ei nici habar n'au avut de vorbele lui și s'au dus p'aci încolo.

Pentru treaba asta n'ar fi rău nici între noi câte un Diogene, că mulți mai sunt și între cei de astăzi, cari semănă cu ascultătorii lui Diogene.

El și batjocurea pe muzicanții, când îi vedea avându atâta grijă de acordarea instrumentelor, era capetele lor se aflau în cea mai mare discordare. Muștra mult și pe matematicii și cunoscătorii de stele, că se desfătau atâta a studia soarele, luna și stelele, și că nu se ocupau de loc de a cunoșce lucrurile dinprejurul lor. Totuși așa se întărita mult asupra oratorilor, cari se gândeau de a vorbi bine, era nu și de a face bine.

Pe omenii cumpliti și șgarioși încă nu-i putea vedea Diogene. Când îi venea bine, lasă-i pe Diogene, oă mi și-i spovedea el cum trebuia.

Diogene nu găsea nici un lucru mai de risă în lume, decât pe acei omeni, cari se rugau deilor să le țină sănătatea, era ei făceau ospete și se dădeau în petreceri și destrăbănări de tot felul.

Diogene dădea, că vede foarte mulți omeni întrecându-se în glume și la nimicuri, dar că nu vede pe nimeni întrecându-se pe calea virtuții.

Asta și azi e așa, și nu știu, de ce, ce ar și dice Diogene, când ar trăi și vedea lumea de acum.

Intr'o zi Diogene fu chemat împreună cu filosoful Platone la un ospăț strălucit. Diogene băga de seamă, că Platone nu mânca altă-ceva din masa cea bogată, decât numai măsline sau olive, apoi îi dădea: De ce tu, care te ții așa de înțelept, nu mănânci bucatele, cari te-au făcut să treci în Sicilia?

— Eu, răspuse Platone, nu trăiam obișnuită nici în Sicilia cu altă-ceva, de-

cât numai cu fragi, cu măsline și cu alte asemenea lucruri, după cum fac și aici.

— Ce fel, adăuse Diogene, era trebuința să mai treci la Siracusa, numai pentru atâta lucru? Ori pe atunci nu se găseau nici fragi nici măsline în Atena?

Intr'altă zi Platone vorbea cu niște prietini ai lui Dionisie tiranul. Diogene mergându la dănsul, se puse pe un tapet frumos în o depărtare de câțiva pași și dădea cu glas înalt:

„Calcă în picioare trufia lui Platone“.

— „Așa este, Diogene, răspuse Platone, însă o calcă printr'o altă felie de trufie!“

Aci a pățit-o și Diogene.

(Va urma.)

P O V E Ţ E.

Rosătură la piept. Adesea hamul produce o rosătură la pieptul calului, care rosătură se arată ori ca umflătură grosă, dureroasă și cu ferbințelă, ori ca un loc rănit și care adesea face pe cai să nu pot servi. În amândouă cazurile caili nu trebuiesc înhamati și li se vor pune cataplasme reci de oțet de saturn, ori de apă. După ce vor țrece 2, 3 zile, căldura și durerea vor înceta, umflătura va scădea încet, încet, și de sunt locuri rănite se vor usca. Dacă mai rămâne umflătură, ea trebuie frecată bine de 3 ori pe zi cu spirit și săpun, rănila trebuiesc spălate desu cu tinctura de arnică și apoi unse cu „unquent saturnic“ sau de „zinc“. În curând caili se vor vindeca. Gospodarul rural trebuie să aibă mai ales în vedere, că înainte de a înhama din nou calul, hamul trebuie arangiat așa încât să nu-l mai potă rōde. Nu rar vedem cai, cari în urma rosăturilor, au rămas cu umflături buboase, cari îi împiedecă să tragă; aceste umflături trebuiesc scose cu totul de un veterinar și apoi rănila vindecate încet, încet.

Imbunătățirea untu-de-lemnului. Untu-de-lemnul, care a căpătat urtul miros de rancedeală, miros care îl face să nu mai potă fi întrebuințat se poate renoi printr'un procedeu, care a fost descoperit de curând de către un învățat hîmist italian din Roma. S'au făcut mai multe încercări cari au dat rezultatele cele mai strălucite. Acest procedeu constă ca după o filtrare a untu-de-lemnului, cu o grijă cu totul specială se adăogă, agitându foarte repede, apă oxigenată, care după cum se știe, se descompune atunci în apă și oxigen. Se agită pentru ca untu-de-lemnul să se amestece cu apa și să vină astfel în contact apropiat cu reactivul. Apoi se încălzește untu-de-lemnul până la 50 sau 60 de grade, observându însă ca temperatura să nu treacă peste această limită.

Se lasă apoi să se răcească și se vede atunci că oxigenul și-a făcut datoria sa. Untu-de-lemnul care este rănced capătă astfel un gust și miros foarte bun și semănă cu cel mai fin untu-de-lemn.

De petrecere.

Ai uitat cheița acasă.

Învățătorul B. ținea neelușă în pultul mesii. Intr'o zi uitase din întâmplare cheița dela pult acasă. Când intră în școală și se aședă la masă, copiii observară, că dascălul lor n'are cheița la sine. Cu copiii din clasa întâi nu potă ține disciplina fără a avea ei și puțină temere de neelușă, care aplicată cu măsură și la timpul său, nu strică. De aceea ei de astă dată începură cu toții a fi mai nesupuși, ca altă dată, și a lărmaii fără sfîșă. Învățătorul îi admoniase destul cu vorba, dar ei încă tot

continuau cu larma. În urmă învățătorul supărat îi amenință mai aspru dăcându.

— „Tăceți băieți, că iau nușua și apoi o pățiti rău“.

Dăr unu mai guraliv îi răspuse îndată:

„Nu ni-e frică Domnule, că ai uitat cheița dela masă acasă“.

*

Unde a fost arsă Iónu Huss?

— „Unde a fost arsă Iónu Huss?“ Întrebă învățătorul unei clase pe scolarii săi la repetiția.

Nici un răspuns

— „Eu știu Domnule“, se anuță un băiat din banca din urmă.

— „Bine, băiete, spune tu și dă de rușine pe ceilalți școlari ai tăi“, dăse învățătorul către băiat.

— „În foc, domnule“ răspuse băiatul cu grabire.

*

Cine a îngropat pe Isus?

Învățătorul clasei a IY primare din P... se chema Nicodim D. Învățătorul clasei a treia de la religie întrebă pe un elev într'un examen public:

„Cari au fost cei doi bărbați pioși, cari au îngropat pe Isus?“

Școlarul întrebă răspuse:

„Iosif din Arimatia.“

— „Bine, dăse comisarul, acum spune-mi și pe al doilea bărbat!“ Acesta însă nu-i vine copilului minte.

Comisarul vrându să-i ajute: „Aduți aminte numai, cum îl cheamă pe Domnul învățător din clasa a patra“.

— Școlarul, fără a se mai gândi multă dădu următorul răspuns, care făcu de risă cu hohot toți cei din examen:

„Pe Isus l'au îngropat Iosif din Arimatia și cu Domnul Nicodim din clasa a patra“.

*

Am numai o coronă.

„Fii bun prietene împrumută mi una florin, că am mare lipsă“.

— „Bucuroș“, răspuse, prietinel rugat, „dă: am numai o coronă“.

— „Bine, atunci dă-mi coronă și mai rămâi dator încă o coronă“, adăuse celălalt.

Niță.

Sciri comerciale.

B. Pesta, 11 Nov. Din cauza situației apăsătoare asupra piețelor europene, negoțul nostru suferă neîntrerupt, așa că esportul produselor noastre încă totuși nu corespunde speranțelor dorite. Numărul, totuși scump.

Victualie: Oauș: lada de 1440 ouș cu 40 fl. *Galițe* tăiate 3.80 — 5 fl., vii îndopate 2.40, 2.50, puri 70 cr. — 1.80, rațe 80 cr. — 1.20, curcani 2.50, 3.50 — toate cu pârchea. — Vănat: iepuri 1.10 — 1.30 bucata, câprioară 65—75 chilogr.

Cartofi galbeni 2, 2.20, roși 1.80—1.90 chilogr.

Vițe vii 36 — 40 chilogr., fruntea 42—44 cr. tăiați 54—60 chil.

Păstioșe. Fasolea albă 5.50, 5.80, mazerea 7.50, 8.50, Arieșcă 4.50, 4.90. Sămânță de cânepă 9.50, 10 fl.

MULTE ȘI DE TOATE.

Cine are dreptate?

Filosoful Protagoras se învoise cu discipolul său Evatlus, ca acesta să-i plătească prețul lecțiilor sale de retorică, oănd va câștiga cel d'întăiu proces. Evatlus, întâi dăcându să pledeze, Protagoras îl cheamă în judecată și îi pune această dilemă:

— Dacă vei convinge pe judecători, oă nu-mi ești dator nimic, vei câștiga cel d'întăiu proces, și deci va trebui să-mi plătești; dacă, din potrivă, nu poți să-mi convingi, o să fi condamnat, și eră și va trebui să-mi plătești.

Dăr discipolul îi întorse dilema:

— Dacă judecătorii mă condamnă, nu-ți mai sunt dator nimic, după învoia noastră, că am pierdut procesul;

dacă m'au dat dreptate, atunci eră și să-mi plătescă nimic pe temeiul hotărârii lor.

De sigur numai un judecător Solomon ar fi eșit din această încercătură avocățescă.

*

Facerile în Guiana.

Îndată ce femeia simte cele dintâi dureri, se târă până la malul rîului, pune jos și așteaptă născerea fără să facă semne de durere prin țipete.

Durerile se par destul de tari, dar nu țin de obicei mai mult de două suri. Îndată ce a scos copilul cel dintâi țipet, fără a avea pe nimeni, ca să ajute, se vîră în apa rece a rîului, se scaldă, își scaldă și copilul și se întorce acasă.

În timpul acesta femeile vecine grămădesc cu șgomot împrejurul casei din care ău țipete îngrozitor. Doctorii de loc bate cătu ce poțe într'o darabă de piele de „curiac“, pentru a alunga pe „Yozoc“ (dubul cel rău). Nimeni nu se îngrijesce de lehuza, care cum intră în cința ei, culcă copilul într'un hamac de bambac și începe a îngriji de un băiat, care urlă și se sbuciumă în altă hamac.

Omul de care vorbesc, este bărbatul femeii! Ea îi pregătește o băutură țărtoare numită „matale“... Bărbatul o țărtoare scote țipete dureroase și adorme în mijlocul fumului gros făcut prin arderea unor barane mirositoare aruncate pe jos de femeie.

*

Un pod de pae.

Diarele din Texas desore un pod de pae peste Red River la 17 mile de Guannah, Hardeman în Texas. Albia acestui riu este foarte lată, podul este lung de 1 mile, înalt de 5 picioare și coprinde 2 carute de odată. El este compus din structuri de iarbă mare și din nisip și este construit în fix-care anu diu causă, că revîndu apele mari îl distrug. — Colonistii iau o mică taxă pentru folosirea podului. Încercarea de a face un pod de feră n'are reșit pentru-oă el a fost luat de apă pe timpul topirei zăpezii. Colonistii găsesc podul de pae mai eficient și mai practic.

*

Un impozit original.

Petru cel Mare, al Rusiei, vădându că finanțele țării sale mergu prost, a avut originala ideii a pune o taxă pe barbă.

Taxa fu proporționată, nu după lungimea barbilor, ci după pozițiunea socială a celui ce o purta.

Funcționarii și negustorii plăteau 100 de ruble (400 fr.) pe an; burghezii și boerii 60 de ruble (240 fr.); locuitorii din Moscova 30 de ruble (120 fr.) și țeranii nu plăteau o taxă anuală, dar nici nu erau scutiți; ei plăteau câte 25 de ban, cei ce purtau barbă de câte-ori treceau bariera vre-unui oraș.

Cum este astăzi și la noi cu taxa pentru câni, totuși așa și atunci făcea plata taxei primă o mică medalie, care trebuia să fie purtată în tot-deuna cu sine, oă alt-fel ori-oine era espus, ca să fie aretat și atunci barba oădea sub forțele nemiloșe ale vre-unui geandar.

Caterina I confirmă acestă uasă.

În 1728 Petru II permise țeranilor să poțe barbă, dar mențiu impozitul pentru cei-l'alți locuitori ai Rusiei, ba chiar îl și îndoi.

Acestă indignă pe mulți, lucru care îi făcu să emigreze cu miile.

În fine Caterina II ridică acest impozit, care a fost foarte riguros aplicat în timpul de șese-deci de ani.

Gvernul rusesc mai păstrează și astăzi stampila care servea, ca să se semneze medalile.

Calendarul săptămânii

Noembrie are 30 zile.

Calendarul săptămânii

Dum.	7 D. 26. 23 m. b. Mel.	19 E. 16. Elisabeth.	5. 53 5. 48
Luni.	8 + Ar. Mihai și Gavr.	20 Felice	5. 55 5. 46
Marti.	9 S. Onisfor, Perf.	21 Intr. in biset.	5. 56 5. 44
Miercuri.	10 S. sp. Olimpiu	22 Cecilia	5. 57 5. 42
Joi.	11 M. Mina și Vidoc	23 Clemente	5. 59 5. 40
Vineri.	12 + S. par. Ioan	24 Ioan Botez.	5. 0 5. 38

Sărbători

13 + S. par. Ioan

Bursa de mărfuri din Budapesta.
din 15 Nov. n. 1893.

Săminte	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până
Grâu Bănățenească	80	7.45	7.60
Grâu dela Tisa	80	7.50	7.60
Grâu de Pesta	80	7.50	7.60
Grâu de Alba-regala	80	7.50	7.60
Grâu de Bácska	80	7.55	7.65
Grâu ung. de nord	80	—	—

Săminte vechi ori nouă	soluță	Calitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr.	
			dela	până
Săcară		70-72	5.70	5.90
Orz	nutreț	60-62	6.20	6.50
Orz	de vinar	62.64	6.75	7.50
Orz	de bere	64.66	7.80	9.
Ovăș		59.41	6.80	7.30
Cucuruz	bănăț.	75	4.95	5.05
Cucuruz	altă soi	73	—	—
Cucuruz	"	—	—	—
Hirișcă	"	—	4.80	4.70

Productediv.	Soluță	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungr. francesă	56.—	63.—
—	—	—	—
Oleu de rap.	roșiă rafinată dupl	65.—	75.—
Oleu de in	—	37.50	38.50
Uns. de porc	dela Pesta dela țără svântată afumată	6.75	6.90
—	—	55.50	56.—
Slănină	—	46.50	47.—
Său	—	52.—	53.—
Prune	din Bosnia în buți din Serbia în saci	96.—	97.—
—	—	23.25	23.50
Lictar	slavon nou bănățenească din Ungaria	23.25	23.50
Nuc	—	15.—	15.50
Gogoși	unguresc sârbesc brută	14.50	14.75
Miere	—	—	—
Ceară	galbină strecurată de Rosenau	—	—
Spirț	brută	15.75	16.25
—	Drojdițe de spirt	18.75	19.25

Cursul losurilor private
din 14 Novm. 1893.

	cump.	vinde
Basilica	8.50	9.—
Credit	195.25	196.25
Clary 40 fl. m. c.	56.50	57.—
Navig. pe Dunăre	136.75	137.75
Insbruck	27.50	28.—
Krakau	26.—	26.40
Laibach	24.25	25.25
Buda	59.—	—
Palfy	55.50	56.50
Crucea roșie austr.	18.40	18.70
dto ung.	12.—	12.50
dto ital.	13.—	13.50
Rudolf	23.—	24.—
Salm	70.—	71.—
Salzburg	25.25	25.25
St. Genois	68.25	69.—
Stanislaw	48.—	—
Trieitine 4 1/2% 100 m. c.	147.—	147.50
dto 4% 50	69.—	71.50
Waldstein	46.—	47.—
Windischgrätz	58.—	62.—
Sârbesc 3%	41.75	42.25
dto de 10 franci	—	—
Banca h. ung. 4%	127.—	127.50

Bursa din București
din 15 Novembre n. 1893.

Valori	cu	cu
Rentă română perpetuă 1875	5%	101.3/4
Rentă română amortisabilă	5%	98.—
ditto	4%	83.1/2
Rentă rom. (rurale convertite)	6%	101.—
Oblig. de stat C. F. Române	6%	—
idem idem	4%	—
idem idem	4%	—
Imprumutul Openheim 1866	3%	—
Imprumutul Oraș. București	5%	—
idem idem din 1884	5%	87.—
idem idem din 1890	5%	89.—
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—
Credit fonciar rural	7%	—
idem idem	5%	93.1/4
Credit Fonc. Urb. din București	7%	102.1/4
idem idem	6%	101.1/4
idem idem	5%	87.1/4
Credit Fonc. Urban din Iași	5%	77.1/2
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	278.—
	v. n.	—
Banca Națion. ult. div. 84.45	500	1455.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	446.1/2
Națională de asig. ult. div. 36 lei	200	—
Banca Rom. ult. div. fr. 12.—	500	—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 15 l.	250	—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 30	250	—
Soc. Rom. de Hârtie ult. 00	100	—
Soc. de Reas. ult. div. 16 l. aur	200	—
Societ. de Constr. ult. div.	—	—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	—
20 franci aur	—	20.09
Banca Națion. a României	—	—
Scompt.	5%	—
Avansuri pe efecte	6%	—
Avansuri pe Lingouri	6%	—

Prețurile cerealelor din piața Brașov.
Din 17 Noembrie st. n. 1893

Calitatea.	Valuta autriaacă.	
	fl.	cr.
cel mai frumos	6	20
Grâu mijlociu	5	60
mai slab	5	—
Grâu mestecat	4	—
Săcară frumoașă	3	40
mijlocie	3	50
Orz frumos	4	30
mijlociu	4	—
Ovăș frumos	2	40
mijlociu	—	—
Cucuruz	4	20
Mălai	3	40
Mazăre	5	40
Linte	14	—
Fasole	3	50
Sămēță de in	9	50
Sămēță de cânepă	4	—
Cartofi	1	20
Măzărle	—	—
Carnea de vită	—	52
Carnea de porc	—	48
Carnea de berbec	—	32
Său de vită prăpștă	23	—
Său de vită topit	33	—

Cursul pieței Brașov.
Din 18 Noembrie 1893.

	Cump.	Vend.
rom. Cump.	10.08	10.12
român.	10.—	10.05
d'or	10.10	10.14
"	5.98	6.02
rusească	—	—
germane	61.90	—
rusească	—	—
Albina 6%	—	—
" 5%	101.50	102.50

Cursul la bursa din Viena.
Din 17 Noembrie 1893.

ang. de aur 4%	115.60
de corone ung. 4%	93.75
argint fer. ung. in aur 4 1/2%	126.75
" " argint 4 1/2%	100.25
" " de ost. I. emis.	122.40
rurale ungare.	94.60
oroate-slavone.	98.—
ang. cu premii.	149.—
pentru reg. Tisei și Seghedin.	141.50
de hârtie austr.	97.10
argint	96.85
aur	118.75
de 1860	144.75
de Băucei austro-ungară.	995.—
ung. de credit.	416.—
austr. de credit.	338.—
de 10.07	—
mp. germ.	62.20
(lire sterlinge).	126.35
de corone austr.	96.—

Primi de rimătorii din Steinbruch.
La 13 Novembre n. 1893

Primi rimătorilor a fostă de 149,293 ca-
din 14 Nov. au intrat 2633 capete și au eșit
la 15 Nov. un număr de 152,854
de notăză maria: ungrăscă veche, grea
cr. până la 46 cr. marfă ungrăscă
cr. până la — cr. până la —47 cr., de
45 1/2 cr. până la 47 1/2 cr. ușoră dela
până la 47.— cr. Marfă țărănească grea
până la 46.— cr. de mijlociu dela 45 1/2 cr.
cr. ușoră dela 46.— cr. până la 47.—
de România Băkonj de grea dela —
41.— cr. transito mijlocie grea dela
până la — cr. însă transito ușoră dela
până la — cr. transito dtto țepoșă
cr. până la — cr. transito mij-
cr. până la — cr. Marfă sârbescă
46.— cr. până la 45 1/2 cr. Transito, mij-
până la 44 1/2 cr. până la 45 1/2 cr. transito
43.— cr. până la 41.— cr. — Porcii
de anul dela — cr. până la — cr.,
de cocuruz dela — cr. până la — cr.,
de țară cu 4 l — cr. până la — cr., in-
până dela.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**
Nr. 7318—893.

PUBLICAȚIUNE

De ore-ce în fiă-care an se împarte între soldați cu serviciul militar prestat la armata permanentă, seu honveți, o parte din venitul fundației „principelui Schwarzenberg-Grüner“, de aceea se pro-

vocă toți acei soldați cu serviciul militar prestat, dela sergenți-majori în jos, cari sunt născuți în comitatul Brașov, seu aparțin acestui comitat, și cari au dreptul de-a fi împărtașiți din această fundație, de a-și așterne subscrisului capitanatului petițiunile de ajutorare până în 5 Decemvre a. c., cu atât mai mult, de ore-ce petițiunile așternute după acestu termin se vor respinge.

Brașov, 13 Noemvre 1893.
298 1—3 **Capitanul orașenească.**

PUBLICAȚIUNE.
Joi în 23 Noemvre 1893 între orele 3—6 după amēdi, va ține comisia de conscripția a viriliștilor orașului Brașov **ședință publică** în sala sfatului amēsurat art. de lege XXII din 1886 § 33, cu care ocașiă or și cine pōte vedē listele viriliștilor și eventual pōte sē reclameze.

Brașov, 9 Noemvre 1893.
Comisia conscrierii viriliștilor.
Gustav Schiel președinte.
296,1—2

Se caută
un bănu legător de cărți
specialu poleitor, condițiune sigură, plată convenabilă.
Adresa: **G. Ionescu**, legător de cărți, București, Pasagiul român.
270,5—10.

JERCZ-COGNAC
Joriginal

introdus în totă Europa, cu mare succes, product de vin alb curat andalusian din Riva,
RUBIO & COMP., JEREG.
Butelia 3 fl.
Se pōte procura prin
G. I. NICA
Brașov.
272,6—16

BEȚIA

se vindecă prin **Antibetin** întrebuințat cu rezultat strălucit în o mulțime de casuri. *Nenumerate mulțime primite dela cei vindecați se trimt franco la cerere.* Fiind fără ori-ce gust, se pōte da pătimașului de beție și fără soirea lui. Cutia costă **2 fl. 20 cr.** după, pentru morbul învechit **4 fl. 40 cr.** trimițându se costul dinainte și se trimte franco în tōte țările. Se capetă la farmacia „La Vultur“ Lugoș, nr. 112, Banat. 265,3—12.

Viena, Hetzendorf, în Noemvre 1893.

Pentru a înlesni On. mele clientele procurarea de

Văpseli de lac în olei
pentru văpsitul podinelor
am înființat un depou
la Domnul **HEINRICH WAGNER**, în Brașov.

Acolo se pot cumpera văpseli tot cu același preț ca și direct dela mine. Se dau și cartōne de mostre gratis.

Fabrică de văpseli, lac și firnis în Hetzendorf
O. FRITZE.
2—6

Neapărat de lipsă pentru fiăcare familiă este

Cafēua-Malz a lui Kathreiner Kneipp
cu gustu de cafea bōne.

Acesta este avantajos că pōte înlocui cafea amestecată cu eichorie oferând o cafea hrănitōre și gustosă, un escelent surrogat la cafea. De recomandat pentru femei, copii și bolnavi.

Păđiți-ve de imitațiă.
Se află în totu locul. (89—53.) 1/2 Kilo 25 cr.

Dintre tōte hârtiile pentru țigaretē este recunoscută de cea mai bună hârtia de țigaretē veritabilă franțuzescă

„Le Gloria“
fabricațiunea d-loru
JOSIFŪ BARDOU & FILS
în PERPIGNAN—PARIS.
60 medalii de aur, 16 diplome de onōre mari, 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hârtia, care în fineță și bunătate întrece tōte celelalte hârtii de țigaretē ce esistă.
„Le Gloria“ este numai atunci veritabilă, decă fiă-care cãrticicã pōrtă firma IOSIFU BARDOU & FILS.
„Le Gloria“ se efectuează cu marginele netede seu crespate (perforate).
„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adecă într'o calitate neîntrecută de fină.
„Le Gloria“ este de căpētătū în Brașov la tōte marchetăniile și băcăniile en-gros, precum și la fiă-care debitantū mai bunū de tutunū.
89.—53.

2. Ganz seid. bedruckte Foulards 85 kr. bis fl. 3.65 p. Met. (ca 450 versch. Disposit) — sowie **schwarze, weisse und farbige** Seidenstoffe von 45 fr. bis fl. 11.65 per Meter — glatt, gestreift, farrirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual. und 2000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und zollfrei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. und Postkarten 5 fr. Porto nach der Schweiz. **Seiden-Fabrik G. Henneberg** (K. u. K. Hofliefer.) **Zürich.**

SCOARȚELE

pentru
legat colecțiunea anului I
din revista

„LUMEA ILUSTRATĂ“

— au apărut —
și se află de vânzare la subsema-
nata Administrației, cum și la toți
depozitarii „Lumei Ilustrate“.
Scorțele sunt roșii, s-au Chamozir
și costă **Lei n. 3.** — A se in-
dica, ce culore se dorește; am-
bele au același desen și ace-
leași ornamente, după modelul
aci alăturat.

Ne mai găsimu-se decât
fărte puține esemplare din co-
lecția „Lumei ilustrate“ anul I,

ea costă **Lei n. 30** — în locu de **Lei n. 20.** — Amatorii sunt rugați
a se grăbi cu comanda, deore-ce în curându și aceste câte-va esemplare
voru fi cu desăvârșire epuizate.

Anul al II-lea însă alu revistei costă totu prețulu obișnuitu
și anume: **Lei n. 20** — (pentru Transilvania Lei n. 23.60); unu număr
50 bani; o broșură (dovă numere) **1 Leu.** Abonamentele se primescu la
tote librăriile principale, cum și la Administrația „Lumei ilustrate“, **Bucuresci.**
Hotelu de France.

La „Lumea ilustrată“, anul al II-lea, au contribuit până acum
cu nuvele interesante, studii, schițe, poesii etc. d-nii A. Vlăduța, L. I.
Carageali, Pătrașcu, Beldiceanu, Roșca, Coșbuc, etc. etc. — *Atragemu
deosebita atențiune a onor. cetitoru asupra romanulu magistralu „A mea este
răsunarea“, cu care începem anul al II lea și asupra ghicitorei umoris-
tice de pe pagina 64.*

Cine vrea să cumpere unu calendaru frumosu pe anul 1894 să cêră

Calendarul revistei „Lumea ilustrată“

Acestu calendaru unicu în felulu sêu conține 182 paginu textu cu 81
splendide ilustrațiuni reprezentând: familia regală a României, toți mi-
nistrii regatulu român, vederi din Bucuresci, Blășiu, — metropoliți români
din Bucuresci, Cernăuți, Blășiu; Studenții români la Congresulu din
Bernu; portretulu D-ruu Lușciu și multe alte ilustrațiuni interesante, îm-
preună cu o bogată materie literară din cele mai variate. Prețulu este nu-
mai de **1 Leu.** Pentru Transilvania împreună cu timbru și porto **60 cr.**

Cura de apă, celebra operă de medicină populară a preotulu Kneipp,
a apărut în traducere română și costă **Lei 3.** — (fl. 1.50)
Tote operele și publicațiunile anuțate mai susu se potu procura
sêu comanda la ori-ce librărie.

Administrația revistei „Lumea Ilustrată“
Bucuresci, (sub Hotelu de Francia.)

286,3—5

Vestite în totă lumea sunt hârțiile de țigară

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES și LOHENGRIN“

din Fabrica **Braunstein Frères, Paris**

65 Boulevard Exelman 65.

Firma Braunstein Frères vinde numai produsele proprii, din fabrica
loru de hârtie în Gassicourt (S. & O.) în Francia.

Produsele acestui stabilimentu mărețu, întocmitu după principiile cele mai
moderne suntu unu triumf alu industriei de hârtie.

Unu depositu alu fabricei pentru vânzare de hârtie și tuburi de țigarete să află
în **Wiena, I., Schottenring 25.**

Hârția noastră veritabilă franțusască precum și tuburi de țigarete
fabricate din hârtie „Les dernières cartouches“, la care pe fă-care car-
tonu este firma „BRAUNSTEIN FRÈRES“ se vinde în tote marchetanile, și în
tote traficele reg. ung. de tutun. 135,9—*

1.6 1.6

SENSAȚIE

facu orolôgele de buzunar

Original Goldin remontoir, de Genf. scuma
inventatâ. Aceste orolôge lucrate admirabilu
de elegantu, nu se pot deosebi nici de speci-
aliști, de cele de aur curatâ. Capacurile fôrte
frumosu ciselate, nu-și perde fasonulu și pentru
mersu regulat se garantéză în scrisu pe ter-
minu de 3 ani.

Prețulu unui orologi 6 fl.

Lanțuri de Goldin ou carabinu de sigu-
rantă, fason sport, mărețu sêu panteră cu
1 fl. 50 cr. Se dă la fă-care orologi unu tocu
gratis. Areste orolôge deja suntu introduse la cei mai mulți amployați ai
căilor ferate austro-ungare. Se potu procura exclusive prin depoul centralu:

ALERED FISCHER, Wiena I. Adlergasse 12.

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

INSTITUTULU DE CREDITU
ȘI DE ECONOMII
„ALBINA“
FILIALA BRAȘOVU,

Giro-Conto
la banca
Austro-Ungară.

Recomandăm P. T. public pentru plasare de capitale

Scrisurile fonciare de 5%
ale **„Albinei“** inst. de cred. și econ. în **Sibiu.**
Acelea sunt emise în bucați a fl. 1000 și fl. 500 și se fructifică cu
netto 5% fără nici unu scădemânt.

Cuponii de interesu sê răscumpêră la jumătate de anu la 1 Ianuarie
și 1 Iulie la casele institutulu din **Sibiu și Brașov** și la „Pester ung.
Commerzial-Bank“ în **Budapesta fără nici unu scădemânt și
liber de ori ce provisiune.**

Pentru fructificarea punctuală și răscumpêrarea scrisurulu fonciare garantéză:

1. Ipotecile, care în sensulu legi pentru scrisuri fonciare
coperirea detentorilor de scrisuri fonciare și asecurate prin
intabulare în cărțile funduare în favorulu acelu, asupra că-
rora se emit scrisuri fonciare până la maximum $\frac{1}{3}$ a valorei
de prețuire, ceea ce se confirmă prin controla Comitetulu de
supraveghiare pe fă-care scris fonciar emis.

Scrisurile fonciars ofer deci o siguranță mai mare ca și
pupilară.

2. Fondulu de garanție de fl. 200,000 specialu al scri-
surulu fonciare,
prescris de legea amintită pentru mai mare siguranță a deten-
torilor de scrisuri fonciare, care fondu e detașat din capita-
lulu de acțiuni alu institutulu.

3. Tota cealaltă avere a institutulu inclusive fondulu de
rezervă.

Scrisurile fonciare de 5% ale **„ALBINEI“** atât
cu privire la siguranța lor absolută, cât și ca una
din chârțiile indigene cele mai fructifere se reco-
mandă deci de sine pentru plasarea de capitale, de
bani pupilari, fonduri publice și private etc. și le
vindem pe cât ajunge provisiunea lor în cursul
de marfă al bursei din **Budapesta.**

La cumpêrarea unei cantități mai mari le oferim în
cursul mijlociu.

„ALBINA“
institut de credit și de economii
FILIALA BRAȘOV.

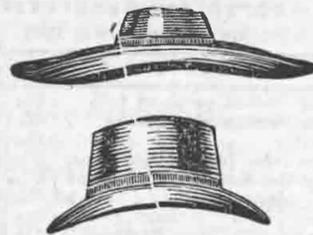
2—*

— Avis —

Amu onôrea a face cunoscuru on. publicu, că am cumpêratu

Magasinul de pălării

al d-lui **G. Olingeru.**

289,3—3.

Rogu pe on. clientelă d
a mă onora și pe mine cu
încrederea și cercetare. Pr
vălia este așa asortată, că po
corespunde pe deplinu tutu
roru dorințelor st. mușter

Stefanu Nagy.

Publicațiune.

Se deschide a XVII.

Loterie reg. ung. de binefacere a statulu,

a cărei venit curat în urma decisiunii Maiestăței Sale c. s. r. apostolic
împărți $\frac{2}{10}$ părți fondulu de pensiune a teatrolu naționalu, $\frac{1}{10}$ parte rez
regnicolare a femeilor din Ungaria, reuniunii de ajutorarea alienaților
reuniunii amicilor de copii din **Budapesta**, fondulu ce a are se crea
ajutorulu veduvelor și orfanilor sêrași de amployați, casa orfanilor,
Valeria din Cluj, școala de meserii în Nagy-Károly (cor. Satmar), fond
pens. a reuniunii, artiștelor, institutulu de corecțiune, ce se va înființa în
Câștigurile în număr de 3282 reprezentă după planu de câștiguri

160.000 florenți și anume:		
1 câștigul cel mare ou fl.	60.000	2 câștiguri ou fl. 2.000
1 „ „ „ „ „	15.000	4 „ „ „ „ 1.000
1 „ „ „ „ „	10.000	20 „ „ „ „ 500
1 „ „ „ „ „	5.000	50 „ „ „ „ 100
1 „ „ „ „ „	4.000	200 „ „ „ „ 50
1 „ „ „ „ „	3.000	3000 „ „ „ „ 10

Tragera va fi la **28 Decembre 1893.** 1 Los costă 2 fl. v. a.
Losuri se capetă: la Direcția loteriei în **Budapesta** la tote oficiile
terie, sare și dare, la mai multe oficii postale, „Mercur“ în **Wiena**, și la
nele încredințate cu vânzarea losurilor în orașe și comane mai însemnate
Budapesta 1 August 1893.

Direcția Loteriei reg. ung.